

Perheentalo

YHDESSÄ LAPSEN PARHAAKSI

LAPSI JA PERHE KESKIÖSSÄ

Saavutettavuus ja esteettömyys

Sosiaalisuus

Asiantuntijuus

Osallisuus

www.perheentalo.fi

MLL
MÄNNIKÖMIES
LASTENSUOJELULIITTO
Itämeren yhdistys

YLA-SÄÖN
ENSU- JA TURVAKOITI-
HOIOTYS KY

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen
Save the Children

EUROOPAN UNIONIN
RAKENTAMINEN

Kuvat: Papunetin kuvapankki, papuneti.net, Sergio Palao / ARASAAC, muokattu versio alkuperäisestä.

PERHEENTALO-YHTEISTYÖN TOIMINTAKERTOMUS 2022

SISÄLLYSLUETTELO

1 YLEISTÄ PERHEENTALO -YHTEISTYÖSTÄ

2 PERUSTIEDOT KUMPPANEISTA

2.1 Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry

2.2 Iisalmen Pelastakaa lapset ry

2.3 Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry

3 OHJAUSRYHMÄ

4 TOIMINTA-ALUE, PÄÄMÄÄRÄ JA TAVOITTEET

4.1 Toiminta-alue

4.2 Päämäärä

4.3 Tavoitteet - Yhdessä lapsen parhaaksi

5 TOIMINNAT JA TAPAHTUMAT

5.1 Tukihenkilötoiminta

5.2 MLL:n Iisalmen yhdistyksen Perhekeskus Onni ja Ilona

5.2.1 Vertaisryhmätoiminta ja muut ryhmät

5.3 Perhetupa Väkkärän avopalvelutoiminnat

5.3.1 Yökylätoiminta

5.3.2 Doula-synnytystukihenkilötoiminta

5.4 Luontoperheleiri

5.5 Varhainen perheohjaus

5.6 Tapahtumat

6 VAPAAEHTOIS- JA KANSALAISTOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Vireää Vapaaehtoistoimintaa-verkosto

7 MUUT YHTEISTYÖVERKOSTOT

7.1 Ylä-Savon SOTE:n kuntayhtymän Perhevalmennus-työryhmä

7.2 Yhteistyö Tatu ry:n Vauhti -hankkeen kanssa

7.3 Mukana -verkosto

7.4 Yhteistyö Marttojen kanssa

7.5 Saturyhmä

7.6 Vauvaverkko

7.7 Savonia -yhteistyö ja muut oppilaitokset

8 VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI

9 PERHEET KESKIÖÖN! -toiminta

10 ARVIOINTI

1 YLEISTÄ PERHEENTALO -YHTEISTYÖSTÄ

*Ihminen ei voi tehdä suuria asioita,
mutta hän voi tehdä pieniä asioita suuresti rakastaen
- äiti Teresa -*

Toiminnan tausta

Paikalliset lastensuojelujärjestöt Iisalmen Pelastakaa Lapset ry, Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry ja Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry ovat tehneet pitkäjänteistä yhteistyötä yhteisen tavoitteen - YHDESSÄ LAPSEN PARHAAKSI- mukaisesti 18 vuotta. Tehostaakseen tavoitteen saavuttamista järjestöt hakivat rahoitusta Perheentalo - yhteistyöhankkeelle Raha-automaattiyhdistykseltä (nykyinen STEA), joka on rahoittanut toimintaa vuodesta 2004 lähtien. **Toimintaa hallinnoi MLL:n Iisalmen yhdistys ry.**

Vuodesta 2009 alkaen Perheen talo –yhteistyö on saanut RAY:N kohdennettua Ak1 -toiminta-avustusta. Vuodesta 2013 alkaen Perheentalo –yhteistyö oli mukana RAY:n rahoittamassa Emma & Elias –avustusohjelmassa, joka päättyi vuoden 2017 lopussa. Avustusohjelmaa koordinoi Lastensuojelun Keskusliitto. Avustusohjelmaan mukaan pääsy mahdollisti kolmannen työntekijän palkkaamisen toimintaan.

Perheentalo -yhteistyö valittiin yhdeksi kuudesta maakunnallisesta Lastensuojelun Keskusliiton koordinoimasta Perheet Keskiöön -hankkeen toimijasta vuoden 2018 alusta. Perheet keskiöön -hanke on STEA:n rahoittama, järjestöjen yhteinen perhekeskustoiminnan kehittämis- ja koordinaatiohanke (2018–2021). Hankkeen päätavoitteena on kiinnittää järjestöjen tarjoama tuki ja palvelut osaksi tulevaisuuden maakuntien perhekeskustoimintaa koko valtakunnan alueella. Perheet

Keskiöön -hanke sai Ak-rahoituksen seuraavilla vuosille ja Perheentalo -yhteistyö on Perheet Keskiöön -verkoston jäsen. <https://www.lskl.fi/perheetkeskioon/>

Työntekijäresurssit

Perheentalo –yhteistyön johtajana 100 %:lla työajalla 1.1.2022 – 31.9.2022 ja 50 %:lla työajalla 1.10.-31.12.2022 on toiminut Sinikka Roth. Toiminnanohjaajana on toiminut 1.1.2022 – 31.9.2022 ja koordinaattorina 1.10.-31.12.2022 Annika Luokkanen. Toiminnanohjaajana 70%:lla työajalla on toiminut 1.3.2022 – 31.9.2022 ja 100 %:lla työajalla 1.10.-31.12.2022 Riikka Kainulainen. Lisäksi tuntipalkkaisena toiminnanohjaajana on toiminut kolme eri henkilöä.

Työkokeilussa on ollut kaksi henkilöä ja suomen kielen harjoittelussa yksi maahanmuuttajataustainen henkilö vuoden 2022 aikana. Siivoussopimus on tehty paikallisen 4H-yhdistyksen nuorten työtoiminnan kanssa. Iisalmen kaupungin TWIST-nuoret kävivät kesällä pesemässä perheiden avoimen kohtaamispaikan Perhekeskus Onni ja Ilonan ikkunat ja leluja. Kesäkuussa meillä oli apuna toiminnoissa 2 nuorta kesätyöntekijää OP:n avustuksella kaksi viikkoa kerrallaan.

Muutama sana yhteistyöstä ja koronan ja Ukrainan sodan vaikutukset

Koronan jatkuessa myös kuluneena vuonna on koettu tärkeäksi, että perheitä ei ole jätetty yksin, vaan on kehitetty vaihtoehtoisia toimintatapoja. Yhteistyötä on tiivistetty eri verkostoissa. Esimerkiksi Lasten Liikennepuiston toimintaa on järjestetty kolmatta vuotta yhdessä eri toimijoiden kanssa Iisalmen kaupungin varhaiskasvatuksen koordinoimana.

Keväällä alkanut Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan toi pakolaisia Suomeen ja myös Iisalmen seudulle. Lapset ja perheet tarvitsivat välittömästi monenlaista tukea ja apua. Perheentalo on ollut mukana monitoimijaisessa Ukrainan pakolaisten auttamistyöryhmässä (Iisalmen kaupunki, Iisalmen seurakunta, MLL:n Iisalmen yhdistys ry, Iisalmen Pelastakaa Lapset ry, SPR:n Iisalmen osasto, Unicef-Iisalmi, Ortodoksinen srk, Helluntai srk). Tarjosimme ukrainalaisille perheille yhteisöllisiä ruoka- ja kahviteluhetkiä ja toimintaa esimerkiksi Perheentalo Onni ja Ilonassa. Syksyllä pidettiin perheille tervetuloilaisuus 7.10.2022 sekä joulujuhla 21.12.2022.

Ознакомительное мероприятие для украинцев и волонтеров

В пятницу 7.10
Время 14.00 – 17.00

В Семейном центре
Pohjolankatu 6 L 6, Iisalmi

- ♥ Приятное времяпрепровождение
- ♥ Суп и бутерброды
- ♥ Кофе, сок и сладости
- ♥ Игры и развлечения для детей
- ♥ Сведения
- ♥ других мероприятиях в Иисалми
- ♥ Новые знакомства

В 12-14 часов дня открыт секонд хенд, после 17 часов открыт склад Красного Креста.

Кысы Iisää p. 040 054 0041 tai 040 581 7117

Tervetuloilaisuus ukrainalaisille ja vapaaehtoisille

perjantaina 7.10.
kello 14.00-17.00

Perheentalolla
Pohjolankatu 6 L 6, Iisalmi

- ♥ Mukavaa yhdessäoloa
- ♥ Keittoruoka ja leipää
- ♥ Kahvia, mehua ja herkkuja
- ♥ Lapsille leikkiä ja askartelua
- ♥ Tietoa Iisalmen toiminnoista tulkattuna
- ♥ Tutustumista

Kello 12-14 mahdollisuus käydä Lähetyskirpussa ja kello 17 jälkeen SPR:n varastolla

Kysy Iisää p. 040 054 0041 tai 040 581 7117

Ознайомичий захід для українців і волонтерів

П'ятниця 7.10
Час 14.00 – 17.00

В будинку Сім'ї
Pohjolankatu 6 L 6, Iisalmi

- ♥ Приємне проведення часу
- ♥ Суп та бутерброди
- ♥ Кава, сік та солодощі
- ♥ Ігри та розваги для дітей
- ♥ Дані про заходи в Іисалмі
- ♥ Знайомства

В 12-14 годин дня можна відвідати секонд-хенд, після 17 в склад Червоного Хреста

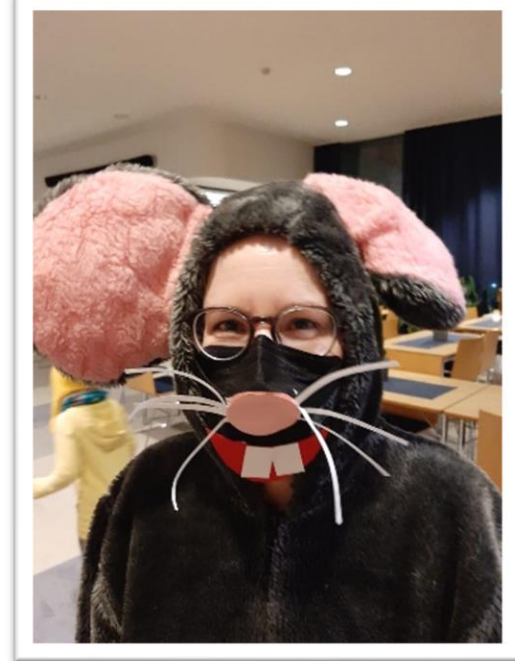
Кысы Iisää p. 040 054 0041 tai 040 581 7117

Perheentalo -yhteistyö tekee tiivistä yhteistyötä Ylä-Savon SOTE (sosiaali- ja terveydenhuollon) kuntayhtymän kanssa, johon kuuluu Iisalmi, Vieremä, Sonkajärvi ja Kiuruvesi ja sen alueella asuu noin 38 000 asukasta. Iisalmen kaupunki on tukenut Perheentalo -yhteistyötä kuntasuudella (6000 €).

Perheentalo -yhteistyö on ollut mukana Tulevaisuuden POSOTE20 -hankkeen LAPE-ohjelmassa perhekeskushenkilöiden verkostossa sekä valtakunnallisessa STM:n ja THL:n johtamassa perhekeskusten kohtaamispaikkaverkostossa. Paikallistasolla perustettu syksyllä 2019 Iisalmen kaupungin varhaiskasvatuksen ja Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ja Perheentalo -yhteistyön KOHTU-työryhmä eli Kohtaavan Tuen johtamisen työryhmä kokoontui muutamia kertoja vuoden aikana.

Syksyllä saatiin OPM:n avustusrahaa Iisalmen kaupungin varhaiskasvatukseen, jossa kehitetään Iisalmeen avointa varhaiskasvatusta yhdessä Perheentalon kanssa. Tavoitteena on, että avoin varhaiskasvatusta alkaisi syksyllä 2023 ja työntekijäresurssi tulee kaupungilta (Perheentalo Onni ja Ilonan tiloja hyödynnetään).

Lapsen Oikeuksien päivän konsertti pidettiin yhteistyössä Ylä-Savon Musiikkiopiston kanssa 17.11.2022 Iisalmen Kulttuurikeskuksessa. Paikalla oli 350 osallistujaa ja 19 vapaaehtoista ja 4 työntekijää.

Perheentalo -yhteistyön toiminta nimettiin 2020 yhdeksi Iisalmen kaupungin Menestystarinaksi <https://www.iisalmi.fi/Suomeksi/Kaupunki-Info/Menestystarinat/Perheentalo>.

Perheentalo -toimintamalli on levinnyt Joensuuhun www.joensuunperheentalo.fi, Kuopioon www.kuopionperheentalo.fi, Siilinjärvelle <https://www.siilinjärvenperheentalo.com/> ja Varkauteen <https://ensijaturvakotienliitto.fi/lapsenkengissa/perheentalo/> ja toimintamalli on tunnettua koko Suomen alueella.

2 PERUSTIEDOT YHTEISTYÖKUMPPANEISTA

Iisalmen Pelastakaa Lapset ry, Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry ja Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry ovat tehneet yhteistyötä perheiden tapahtumien ja koulutustilaisuuksien järjestämisessä 1990-luvulta lähtien. Toimintoja on suunniteltu ja kehitetty yhdessä Perheentalo –yhteistyön ja muiden yhdistysten sekä vapaaehtoisten toimijoiden kanssa. Suunnittelussa tulee huomioida eri tahojen jo olemassa olevat resurssit ja toiminnat perheiden tarpeita kuunnellen ja päällekkäisyyksiä välttäen.

2.1 Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry on perustettu 9.12.1925. Sen toiminnan tarkoituksena on edistää iisalmelaisten lasten, nuorten ja lapsiperheiden perusturvallisuutta, hyvinvointia ja tervettä kehitystä. Yhdistys täytti 97 vuotta ja Mannerheimin Lastensuojeluliitto 102 vuotta. Yhdistys jatkoi lahjoitusvaroilla suosittua keittokeski-iltaa keväällä ja syksyllä. Marttojen vapaaehtoiset ”Soppatyöt” jakoivat keiton klo 10.30 – 12.00.

Yhdistyksen tärkein toimintamuoto on perheiden avoin kohtaamispaikka Perheentalo Onni ja Ilona. Onni ja Ilona on ollut avoinna ma, ti, ke ja pe klo 9.00–14.00 ja keskiviikkoisin klo 17.00 – 19.00. Torstaisin on vauvapäivä klo 11.00 – 15.00. Lisäksi on pyritty pitämään avointa leikki-toimintaa kerran kuukaudessa lauantaisin. Tavoitteena on tukea lasten ja vanhempien yhdessäoloa. Yhdistys tukee tukioppilastoimintaa. Lisäksi yhdistys pyrkii huolehtimaan lasten ja perheiden näkökannan huomioonottamisesta paikallisessa päätöksenteossa.

2.2 Iisalmen Pelastakaa Lapset ry

Iisalmen Pelastakaa Lapset ry on perustettu vuonna 1946. Sen toiminnan tarkoituksena on vaikuttaa lasten ja lapsiperheiden asemaan ja toimia erityisesti vaikeissa ja turvattomissa olosuhteissa elävien lasten ja heidän perheidensä hyväksi.

Iisalmen Pelastakaa Lapset ry:n toiminta keskittyy pienten lasten perheiden tukemiseen, avustustoimintaan ja vaikuttamistoimintaan. Tärkein toiminta on tukihenkilötoiminta pienten lasten perheissä. Mukana on ollut parikymmentä tukihenkilöä, joiden toiminnan kohteena on ollut yhteensä 25 perhettä. Uutena on tullut sporttikummitoiminta, jolle on suuri tarve.

Pelastakaa Lapset täytti 100 vuotta ja sen kunniaksi järjestettiin yhdessä Suuret Lastensynttärät Kilpivirran koululla 20.8.2022. Tapahtumaan osallistui lähes 500 juhlijaa. Vähävaraisia lapsiperheitä tuetaan myös Eväitä Elämälle –ohjelman mukaisella harrastustuella, jonkin verran vielä oppimateriaalien hankinnassa sekä erityisesti korona-aikana merkittäviä olivat perheille annettavat ruokalahjakortit.

2.3 Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry

Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys perustettiin Iisalmeen 25.2.1998. Yhdistyksen toiminnan tarkoituksena on toimia lastensuojelun tukimuotona ja tehdä ehkäisevää lastensuojelutyötä. Toiminnalla pyritään tukemaan lasten kokonaisvaltaista kehitystä ja perheen selviytymistä arjessa sekä katkaisemaan perheiden väkivaltakierrettä ja auttamaan asiakkaita kriisitilanteissa.

Yhdistys järjestää matalan kynnyksen järjestölähtöisiä avopalvelutoimintoja Yökylä-, Mummo-la-, Vapaaehtoisdoulatoimintaa, Yhden Vanhemman ryhmä, Ero Lapsiperheessä -toimintaa (Eroinfoillat, Vanhemman Neuvo -vertaisryhmät, Lasten erovertaisryhmät, Apua eroon -chat ja Lasten ja nuorten -chatverkkoauttaminen) ja Perhetuvan Lauantait sekä vaativan vauvatyön Pampula -päiväryhmätoimintaa. Yhdistyksellä on ollut kuluvana vuonna neljä palkattua työntekijää.

2. Ohjausryhmä

Ohjausryhmän tehtävänä on toteutettavien toimintojen linjaaminen ja seuraaminen. Ohjausryhmällä ei ole juridista tai taloudellista vastuuta hankkeesta, vaan vastuu on aina avustuksen saajalla.

Ohjausryhmän kokoonpano 2022:

Wilhelmina Pyykönen	Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry:n hallituksen puheenjohtaja
Eveliina Virkkunen	Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistyksen hallituksen puheenjohtaja
Päivi Korolainen	Iisalmen Pelastakaa Lapset ry:n hallituksen puheenjohtaja
Anne Vola	Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry:n kunniapuheenjohtaja
Marja-Liisa Korhonen	Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä, perhepalvelujen esimies
Hannele Vesterlin	Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä, perhekeskuspäällikkö
Tarja Immonen	Iisalmen kaupungin nuorisopalvelut, nuorisotyön koordinaattori
Kristiina Kukkonen	Savonia -ammattikorkeakoulu, Iisalmen yksikkö, lehtori
Petri Partanen	VAUHTI-hanke, hankekoordinaattori, TATU ry
Hanna-Leena Tela	Toimi-säätiö, kehittämispäällikkö
Hannele Vartiainen	Iisalmen seurakunta, vastaava lastenohjaaja
Erja Heiskanen	Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry:n toiminnanjohtaja
Marjatta Miettinen	Iisalmen kaupungin varhaiskasvatuksen palveluohjaaja
Sinikka Roth	Perheentalo -yhteistyön johtaja
Annika Luokkanen	Perheentalo -yhteistyön toiminnanohjaaja

Ohjausryhmä on kokoontunut neljä kertaa ja kokouksissa on ollut yhteensä 48 osallistujaa. Perheentalo -yhteistyön johtajan esihenkilö on ollut MLL:n Iisalmen yhdistys ry:n edustaja Anne Vola, jonka kanssa on käyty tarvittaessa kehittämiskeskusteluja.

Strategiatyöskentely:

Strategiatyön tavoitteena on sovittaa erityisesti järjestöjen toimintoja yhteen ja estää samalla päällekkäisten ja samankaltaisten toimintojen syntymistä samalle alueelle. Yhdistysten hallitusten jäsenten ja työntekijöiden yhteinen strategiapäivä pidettiin 27.8.2022 Villa Annassa. Päivään osallistui 7 työntekijää ja 9 hallitusten jäsentä. Päivän aikana tehtiin SWOT toteutuneesta yhteistyöstä ja sen nykytilasta.

SWOTissa nousseita teemoja käsiteltiin Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistyksen ja MLL:n Iisalmen yhdistys ry:n hallitusten edustajien ja työntekijöiden kanssa 12.12.2022. Tulevaisuudessa puhutaan eri organisaatioiden välisestä yhteistyöstä eikä Perheentalon työyhteisöstä (joka tarkoittaa pelkästään MLL:n Iisalmen yhdistyksen työntekijöitä).

4. TOIMINTA-ALUE, PÄÄMÄÄRÄ JA TAVOITTEET

4.1 Toiminta-alue

Toiminta-alueena on pääasiassa Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän alue (Kiuruvesi, Vieremä, Sonkajärvi ja Iisalmi). Perheentalo -yhteistyön työntekijöiden toimistot ovat MLL:n Iisalmen yhdistys ry:n ylläpitämän avoimen kohtaamispaikan Perheentalo Onni ja Ilonan kanssa samoissa tiloissa Iisalmessa. Toimintaa järjestetty myös Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistyksen Perhetupa Väkkärässä.

4.2 Päämäärä

Perheen talo -yhteistyön päämääränä on vakiinnuttaa **verkostomaisesti toimiva varhaisen tuen kumppanuusmalli**. Paikallisilla kansalaisjärjestöjen toteuttamalla ammatillisesti johdetulla vapaaehtoistoiminnalla on oma paikkansa hyvinvointialueiden ja kuntien palvelurakenteissa.

”Tove Janssonin tarina Näkymättömästä lapsesta kertoo, kuinka lapsista tulee näkymättömiä ja kuinka näkymättömästä tulee jälleen näkyvä.

Tarinan pedagoginen hahmo on Muumimamma, jonka jokainen näkymättömään Ninniin kohdistama hyväksyntä ja huomio saa aikaan sen, että näkymättömästä tulee jälleen näkyvä.”

4.3 Tavoitteet

YHDESSÄ LAPSEN PARHAAKSI

Tavoite 1. Yhdessä Lapsen Parhaaksi! Perheentalo -yhteistyön toimintamallin vakiinnuttaminen ja kansallisen perhekeskustoimintamallin mukaisten avoimen perheiden kohtaamispaikkojen kehittäminen ja laadun varmistaminen. Lapsiperhepalveluiden saatavuuden lisääminen ja pirstaleisuuden ja päällekkäisyyksien vähentäminen. Monitoimijaisten verkostojen ja järjestöjen keskinäinen yhdessä tekeminen ja toimiminen tuottaa parhaimmillaan uutta osaamista, jota muuten ei syntyisi.

Tavoite 2. Aitojen, merkityksellisten ja läsnä olevien kohtaamisten lisääminen. Positiivisen vanhemmuuden vahvistaminen jo hyviksi todettujen käytäntöjen ja uusien toimintamuotojen avulla. Vanhemmuuden tukeminen. Parisuhteen hyvinvoinnin vahvistaminen ja lisääminen ja lähisuhdeväkivallan tunnistaminen. Yksinäisyyden kokemusten vähentäminen.

Tavoite 3. Lasten ja lapsiperheiden arjessa suoriutumisen edistäminen. Lisätään kotiin ja lähiympäristöön vietäviä toimintoja. Lapsiperheiden tukeminen ja vanhemmuuden vahvistaminen. Elämäntaitojen vahvistaminen ja lisääminen.

Tavoite 4. Lasten ja lapsiperheiden osallisuuden kokemusten lisääminen ja vahvistaminen. Lapsen Oikeuksien näkyväksi tekeminen. Lapsivaikutusten arvioinnin juurruttaminen osaksi päätöksentekoa - vaikuttamistyön vahvistaminen. Kansallisen lapsistrategian jalkauttaminen kohti lapsen oikeuksia kunnioittavaa yhteiskuntaa.

Tavoite 5. Vapaaehtoisten osallistumisen mahdollisuuksien lisääminen ja vahvistaminen sekä elämän merkityksellisyyden ja osallisuuden kokemusten lisääminen. Yhteisöllisyyden edistäminen sekä järjestöjen toimintaedellytysten vahvistaminen.

Tavoite 6. Lisätään ympäristönsuojelu tietoa ja voimaannuttavaa luonnossa liikkumista osana perheiden arkea. Kiertotalouden ja kestävän kehityksen ymmärryksen lisääminen ja vahvistaminen.

5 TOIMINNAT

Perheen talo –yhteistyön toimintatapana on ollut lapsilähtöinen, perhekeskeinen toiminta, joka pyrkii perheiden toimijuutta ja osallisuutta vahvistavien ja lisäävien toimintojen kehittämiseen - sosiaalipedagoginen ajattelutapa. Sosiaalipedagogisen työn perusajatuksena on tarjota ihmisille mahdollisuus osallistua, kohdata toisia ihmisiä, tehdä mielekkäitä asioita sekä kokea yhteisöllisyyttä toisten kanssa.

On hyödynnetty MLL:n Vahvuutta Vanhemmuuteen -ryhmäohjauksen mentalisaatioon perustuvaa menetelmää ja Lapset Puheeksi -menetelmää. Työntekijät kävivät myös Parisuhteen tuki -koulutuksen (POSOTE20-hanke).

5.1 TUKIHENKILÖTOIMINTA

”Kun ei ole omia verkostoja, on joku joka on läsnä ja välittää”

TUKIHENKILÖ- JA SPORTTIKUMMITOIMINTA

Tausta ja tavoite

Iisalmessa on ollut Pelastakaa Lasten tukihenkilötoimintaa loppuvuodesta 2000 alkaen. Sporttikummeja on valmennettu Iisalmessa vuodesta 2019 lähtien. Toiminnan tavoitteena on tukea lapsiperheitä heidän arjessaan. Toimintaa toteuttaa Pelastakaa Lapset ry:n Itä-Suomen aluetoimisto yhteistyössä Iisalmen Pelastakaa Lapset ry:n ja Perheentalo -yhteistyön kanssa.

Sporttikummi toiminta on monelta osin hyvin samankaltaista toimintaa. Toiminta painottuu lapsen kanssa liikkumiseen tai mukana oloon lapsen harrastuksessa. Toiminnan tavoitteena on tukea lapsia ja nuoria, jotta he motivoituvat liikkumaan, harrastamaan ja saamaan sitä kautta pystyvyyttä, tavoitteita ja turvallisia aikuisia elämäänsä.

Perheet hakevat tukihenkilöä erilaisissa elämäntilanteissa. Lapsiperheessä voimavarat voivat olla koetuksella monenlaisista syistä. Yhteistä hakijaperheille on se, että perheillä ei ole riittävää tukiverkosta. Tavoitteena toiminnassa on koko perheen tukeminen. Tukihenkilötoiminnalla pyritään tarjoamaan joustavasti apua ja tukea erilaisille lapsiperheille, erilaisissa elämäntilanteissa. Kaikille perheille ei ole heti löytynyt tukihenkilöä ja odotusaika on ollut keskimäärin parista viikosta useisiin kuukausiin. Tukihenkilö- ja sporttikummitoiminnassa on tärkeää tukisuhteiden sopivuus esimerkiksi perheiden toiveiden ja henkilökemioiden kohtaamisessa. Toiminnalle on tyypillistä, että yhtä aikaa on ollut sekä perheitä jonossa että vapaita tukihenkilöitä.

Ensimmäinen yhteydenotto tulee yleensä perheiltä tai ohjaavalta taholta Perheentalo -yhteistyön koordinaattorille, joka alkukartoituksen jälkeen ohjaa yhteydenoton aluetyöntekijälle. Jonkun veran pyyntöjä tulee myös suoraan Pelastakaa Lapset ry:n aluetoimistoon. Tuen tarpeen ilmaiseminen ei kuitenkaan aina ole helppoa ja työntekijän on tärkeää rohkaista perhettä luottamaan siihen, että oma tunne tuen tarpeesta riittää. Perheitä on ohjattu tukihenkilötoimintaan esimerkiksi perheneuvolan työntekijöiden, perhepalveluiden sosiaalityöntekijöiden ja perheohjaajien kautta. Perhekeskus Onni ja Ilonassa työntekijät ovat herkällä korvalla kohdatessaan perheitä vertaisryhmissä ja muissa toiminnoissa, koska vanhemmat voivat ilmaista tuen tarvetta fiiliskierroksella tai kahdenkeskisissä keskusteluissa.

Aluetyöntekijä tekee kotikäynnin tukihenkilöä hakeviin perheisiin. Tarvittaessa koordinaattori toimii parina. Perheet saavat samalla lisää tietoa lapsiperheiden tukihenkilötoiminnasta. Tärkeää on arvioida yhdessä onko tukihenkilötoiminta perheelle sopiva tukimuoto. Kotikäynnillä voidaan täyttää hakemukset yhdessä tai perhe voi vielä jäädä harkitsemaan asiaa. Tarvittaessa perheitä ohjataan aktiivisesti muun tuen piiriin.

Tukihenkilö käy perheessä sopimuksen mukaan, tavallisesti 1 – 2 kertaa kuukaudessa. Tukihenkilö sopii nimikkoperheensä kanssa, miten yhteinen aika parhaiten tukee perheen tilannetta. Apua annetaan perheen ehdoilla. Välillä leikitään lasten kanssa, leivotaan yhdessä tai lähdetään koko perheen kanssa ulos, vaikkapa retkelle. Joskus tukihenkilöt käyvät tuettavan lapsen kanssa vaikkapa uimahallissa tai luontoretkillä. Tukihenkilöt haluavat olla perheen tukena mahdollisimman luontevasti ja ilman turhia muodollisuuksia.

Koronan takia on tukihenkilöitä ohjattu pitämään yhteyttä myös puhelimitse perheeseen, jos ei ole päässyt käymään kotona.

Toimintalukuja vuodelta 2022

Viime vuonna järjestettiin yksi tukihenkilövalmennus ja yksi sporttikummivalmennus.

Tuettavia perheitä, 17
joissa lapsia, 50

tukihenkilöä ja sporttikummiä odottavia perheitä, 8
joissa lapsia, 16

Vapaaehtoisia, 17 joista
Tukihenkilöitä, 12
Sporttikummeja, 5

Tauolla vapaaehtoisia 7 joista
Tukihenkilöitä, 5
Sporttikummeja, 2

Iloa vapaaehtoistoiminnasta!

TUKIHENKILÖ

Tukihenkilö on tavallinen, täysi-ikäinen ihminen, joka auttaa ja tukee lapsiperhettä vapaaehtoistyönä. Tukihenkilöt voivat toimia esimerkiksi kuuntelu- ja keskustelukumppanina, lapsen harrastuskaverina tai auttajana arkisissa tilanteissa, vaikkapa läksyjen teossa. Tukihenkilö tapaa lasta ja perhettä pari kertaa kuukaudessa muutaman tunnin ajan.

Jos kiinnostuit, ota yhteyttä Perheentalo -yhteistyön koordinaattoriin p. 040 192 0112 tai Mervi Hakkaraisen p.050 433 0559

Perhekahvilaohjaajaksi

5.2 MLL:n Iisalmen yhdistyksen avoin perheiden kohtaamispaikka Perhekeskus Onni ja Ilona

”Tämä paikka on meidän turvasatama”

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry:n Perhekeskus Onni ja Ilona sijaitsee Iisalmen keskustassa, Pohjolankatu 6 L 6. Tilat olivat avoinna ma, ti, ke ja pe klo 9.00 – 14.00 sekä keskiviikkona iltaisin klo 17.30-19.00. Lisäksi on ollut 4 Leikkilauantaita, jolloin vapaaehtoiset pitivät tiloja auki. Torstai on vauvapäivä klo 11.00 – 15.00. Vapaaehtoisena hallituksen nimeämänä perhekeskusvastaavana on toiminut Marika Tissari.

Tiloissa on pienimuotoinen MLL:n Iisalmen yhdistyksen perhekahvila, jossa tarjolla kahvia, teetä, mehua ja pientä välipalaa. Lisäksi yhdistys pitää lastentarvikkeiden kirpputoria/vaihtotoria. Tiloissa ovat myös Perheentalo -yhteistyön työntekijöiden sekä Pelastakaa Lapset ry:n toimistot.

Tiloissa kokoontuu ammatillisesti ohjattuja vertaisryhmiä. Myös ilta-ajat ovat suosittuja ja tiloissa on kokoontunut useita eri toimijoita kuten Suomen Punaisen ristin Iisalmen osaston vapaaehtoisten pitämä kielikahvila ja Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän äitiysneuvolan ryhmäneuvolat (koronan takia myös etänä). Vauvakutsut yhteistyössä Iisalmen seurakunnan kanssa ovat kokoontuneet perhekeskuksen tiloissa koronan sallimissa puitteissa.

Käyntikerrat avoimessa toiminnassa ja ryhmissä

RYHMÄT JA AVOIN TOIMINTA	KOK.KERRAT	NAISIA	MIEHIÄ	LAPSIA	YHTEENSÄ	VAP	OPIK
RYHMÄT YHTEENSÄ 9+18+9 +3= 39	264	2344	390	2595	5378	383	152
AVOIN TOIMINTA YHTEENSÄ	172	2183	484	3056	5723	138	107
YHTEENSÄ KAIKKI	436	4527	874	5651	11101	521	259

Avoin perheiden kohtaamispaikka Onni ja Ilona oli vuoden 2022 aikana auki 157 arkipäivää ja keuhällä kokoonnuttii lisäksi lisälmen kaupungin varhaiskasvatuksen koordinoimassa Lasten Liikennepuistossa 15 kertaa eli avointa toimintaa järjestettiin yhteensä 172 kertaa. Avoimessa perheiden toiminnassa oli käyntikertoja yhteensä vuoden aikana 5723, joista lapsia 3056, naisia 2183 ja miehiä 484. Vapaaehtoisia oli mukana avoimessa 138 kertaa ja opiskelijoita 107 kertaa. Eri vapaaehtoisia on ollut 24.

Vertaisryhmiä ja muita ryhmiä on ollut yhteensä 39, joissa on ollut vuoden aikana 264 kokoontumiskertaa. Käyntikertoja on ollut yhteensä 5378, joista lapsia 2595, naisia 2344 ja miehiä 390. Vertaisryhmien ja ryhmien ohjaamisessa on ollut 383 vapaaehtoisten ja 152 opiskelijan käyntikertaa.

Yhteensä Perhekeskus Onni ja Ilonassa pidettyyn ryhmätoimintaan ja avointen perheiden kohtaamispaikkatoimintaan kirjattiin vuoden **2022 aikana 11101 käyntikertaa ja toimintoja on ollut toteuttamassa vapaaehtoisia 521 kertaa, joista opiskelijoita 259 sekä lisäksi 104 kertaa eri yhteistyötahojen työntekijää.**

Kuvia Perheentalo Onni ja Ilonasta

5.2.1 Perheentalo Onni ja Ilonan avoin toiminta

Perheentalo Onni ja Ilonassa on vuoden mittaan ollut monenlaista puuhaa avoimessa toiminnassa, useimmiten eri yhteistyötahojen kanssa järjestettynä. Muutamana perjantaina on ollut perhetanssia ohjaamassa Nuorisoseura Nuori Iisalmen tanssinopettaja Päivi Herd. Satutuokioita on järjestetty Iisalmen kaupungin kirjaston puolesta ja opiskelijat ovat ohjanneet esimerkiksi lastenoikeuksienviikon juhlia ja Nalleneuvolaa.

Vauhti!-hanke/TATUry on ollut mukana järjestämässä neljä erityislapsiperheiden tapahtumaa, joista merkittävin oli Kaikkien Lasten Synttärät. Iisalmen kaupungin varhaiskasvatuksen opettaja Outi Pappi on pitänyt perheille musiikkituokioita. Ohjelmassa on ollut myös musiikkihetkiä, keppareiden tekoa, askartelua sekä erilaisia juhlia perheille, esimerkiksi äitienpäivän juhlintaa sekä pizzeriaa ja pelejä ilta isille ja lapsille.

Vapaan leikin mahdollisuutta on pyritty vaalimaan. Tässä on menossa suosittu majan rakennusleikki.

Keittokeskiviikko

Keittoa tarjottiin keväällä keskiviikkoisin 8 kertaa ja syksyllä 15 kertaa Perheentalo Onni ja Ilonassa MLL:n lisälmen yhdistyksen saamien lahjoitusten tuella. Keittoa olivat jakamassa vapaaehtoiset ”Soppatytöt” eli Niemisen Martat. Kesän ajan lisälmen lasten liikennepuistossa tarjottiin perheille ilmainen keittoruoka, jonka tarjosi lisälmen kaupunki.

Keittokeskiviikosta on muotoutunut yhteisöllisyyden ja yhdessä syömisen tärkeä hetki.

Perheiden avoimen kohtaamispaikan
PERHEKESKUS ONNIN JA ILONAN
KEITTOKESKIVIIKKO

alkaen 23.3.
KELLO 10.30 – 12

- 23.3. Jauheliha-keitto
- 30.3. Nakkikeitto
- 6.4. Lihakeitto
- 13.4. Hernekeitto
- 20.4. Kasvissosekeitto
- 27.4. Makkara-keitto
- 4.5. Kinkku-kasviskeitto
- 11.5. Kookos-broilerikeitto

Seuraa meitä FB ja IG: Perheentalo / www.perheentalo.fi
Kysy lisää:
Perheentalo -yhteistyön ohjaaja p. 040 581 7117 /
annika.luokkanen@perheentalo.fi

Aamukahvia ja asiaa sekä Keskustelua lapsiperheiden pulmatilanteista

Aamukahvit ja asiaa järjestettiin kerran kuussa kevät ja syyskaudella. Tilaisuus alkoi aina kello 9.00 kahvittelun merkeissä, jonka jälkeen kello 10.00 on asiantuntijan pitämä alustus ohjelman mukaisesta aiheesta ja yhteistä keskustelua. Lopuksi perheillä oli mahdollisuus kahdenkeskisiin keskusteluihin asiantuntijoiden kanssa.

AAMUKAHVIT JA ASIAA
-oivalluksia lapsiperheiden arkeen

Onni ja Ilonassa
Pohjolankatu 6 L 6, Iisalmi

Tervetuloa isät, äidit, tulevat vanhemmat, muut lapsen läheiset ja aiheesta kiinnostuneet. Vapaaehtoisia leikittämässä lapsia.

klo 9 aamukahvit
klo 10-11.30 kahvien ohessa asiaa ja keskustelua päivän aiheesta
klo 11.30-12 mahdollisuus luottamukselliseen keskusteluun aamupäivän vetäneen asiantuntijan kanssa

HUOM! Onni ja Ilonassa löytyvään palautealaatiikkoon voit laittaa kysymyksiä nimettömänä asiantuntijavieraille jo etukäteen

12.1. Palautuminen synnytyksen jälkeen ja liikunnan positiiviset vaikutukset / Minna Ruotsalainen, pilatesohjaaja
2.2. Varhaiskasvatuspäivä / Iisalmen päiväkodit ja muu varhaiskasvatus
2.3. Kantoliinailu / Helena Joroinen, kantoliinatukihenkilö
6.4. Tunnetaidot / Sirkku Nevalainen, tunnetaito-ohjaaja
4.5. Lapsen keskittymisen tukeminen / Jaana Puurtinen, varhaiskasvatuksen erityisopettaja

Seuraa meitä ja mahdollisia koronaan liittyviä rajoituksia
FB ja IG: Perheentalo / www.perheentalo.fi

Kysy lisää: Perheentalo -yhteistyön ohjaaja p. 040 581 7117 /

KESKUSTELUA LAPSIPERHEIDEN PULMATILANTEISTA

Onni ja Ilonassa
Pohjolankatu 6 L 6, Iisalmi

keskiviikkoisin 26.1., 23.2., 30.3., 27.4. ja 25.5.
kello 10.00-12.00

Iisalmen kaupungin varhaiskasvatuksen erityisopettajia tavattavissa Onni ja Ilonassa joka kuukauden viimeinen keskiviikko. Tule juttelemaan ja yhdessä miettimään ratkaisuja ja keinoja lapsiperheiden erilaisiin pulmatilanteisiin. Mahdollisuus kahdenkeskisiin keskusteluihin erityisopettajan kanssa.

Seuraa meitä ja mahdollisia koronaan liittyviä rajoituksia
FB ja IG: Perheentalo / www.perheentalo.fi

Kysy lisää: Perheentalo -yhteistyön ohjaaja p. 040 581 7117 / annika.luokkanen@perheentalo.fi

Asiantuntijavieraat ovat oman alansa ammattilaisia. Aiheita vuonna 2022 oli:

Palautuminen synnytyksestä ja liikunnan positiiviset vaikutukset (pilates-ohjaaja Minna Ruotsalainen), Kantoliinailu (Helena Joroinen), tunnetaidot (tunnetaito-ohjaaja Sirkku Nevalainen), lapsen keskittymisen tukeminen (erityisopettaja Jaana Puurtinen). Syksyllä Onnissa ja Ilonassa oli vapaaehtoisia leikittämässä lapsia, jotta vanhemmat saivat paremmin keskittyä asiaan.

Keskustelua lapsiperheiden pulmatilanteissa järjestettiin kerran kuussa, kevät- ja syyskaudella. Tuolloin 1-3 varhaiskasvatuksen erityisopettajaa on aamupäivän Onnissa ja Ilonassa kohtaamassa perheitä. Perheet voivat jutella heidän kanssaan mieltä painavista arjen pulmallisista tilanteista ja pohtia yhdessä niitä helpottavia keinoja. Perheiltä on tullut näistä kovasti kiitosta.

Teemapäiviä avoimen toiminnan sisällä järjestettiin seuraavasti:

LUISTELUTREFFIT Iisalmen jäähallin ulkojäällä 11.2.2022.

LEIKKILAUANTAIT (26.2./ 26.3 ja 19.11) pidettiin kolme kertaa vapaaehtoisten ja opiskelijoiden voimin. Leikkilauantaisin ohjelmassa on ollut talvisen taikapurkin tekoa, saturentoutusta ja las-kiaispullien täyttämistä ja vapaata leikkiä. Vapaan leikin merkitys lapsen hyvän kehityksen vahvistajana on tutkimustenkin valossa kiistaton #leikkipäivä.

LASKIAISRETKI 28.2.2022 Haukiniemen rantaan yhdessä Iisalmen srk:n ja sosionomiopiskelijoiden kanssa.

Puhutaanko Parisuhteesta – parisuhdeviikko

pidettiin 21.3.-25.3.2023. Viikon aiheina olivat Viikon aikana Onni ja Ilonassa esillä tietoa parisuhteen vaikutuksesta koko perheen hyvinvointiin ja vinkkejä parisuhteen huomioimiseen. Viikon aikana oli mahdollisuus tavata, kahvitella ja keskustella eri asiantuntijoiden kanssa.

Mukana Perheentalo-yhteistyö, Savonia AMK, Iisalmen seurakunta, Ylä-Savon SOTE ja Iisalmen kaupunki. Viikko oli Savonian sosionomiopiskelijoiden opinnäytetyön toiminnallinen osio.

Bunda, Laura; Kainulainen, Riikka (2022). [Puhutaanko parisuhteesta? : parisuhdeviikko perheiden avoimessa kohtaamispaikassa Onnissa ja Ilonassa - Theseus](#)

**PUHUTAANKO
parisuhteesta?**

Onnissa ja Ilonassa vietetään
21.3.-25.3.2022 (vk 12)
Parisuhdeviikkoa!

**Viikon aikana perheiden avoimesta kohtaamispaikasta
Onnista ja Ilonasta löytyy tietoa parisuhteen vaikutuksesta
koko perheen hyvinvointiin ja vinkkejä parisuhteen
huomioimiseen.**

Tervetuloa! Olemme myös somessa!

Parisuhdeviikolla avoimen toiminnan aikana
paikalla asiantuntijoita kahvittelemassa ja
keskustelemassa seuraavasti:

Maanantai 21.3.
Iisalmen seurakunnan työntekijä
klo 9.00-11.00

Keskiviikko 23.3.
Lapsiperheiden palveluohjaaja Marja Granlund ja
perheneuvolan sosiaalityöntekijä Anja Yliluoma/
Parisuhdetyö klo 9.00-11.00

Perjantai 25.3.
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Päivi Hiltunen/
Koko perheen tunne- ja vuorovaikutustaidot klo 9.00-11.00

Perheentalo
MLL
Iisalmi
IISALMEN SEURAKUNTA
SAVONIA
Ylä-Savon SOTE

Hemmottelua ja hyvänolon hetkiä

Äitienpäivän tapahtuma 6.5.2022. Joogaa, käsihoitoa, mukavaa yhdessäoloa ja herkuttelua.

Vappukarkelot pidettiin 29.4.2022. Tarjoiltiin simaa ja munkkeja sekä opeteltiin sosekeiton tekoa Marttojen kanssa.

Iltapöällöt

Iltapöällöt on avoin iltaperhekahvila perheille keskiviikkoisin klo 17.00 – 19.00. Ohjelmassa on vapaata leikkiä, pelailua ja askartelua sekä seurustelua.

Vauvakutsut

Vauvakutsut odottaville vanhemmille järjestettiin lisälmen seurakunnan kanssa yhteistyössä. Vauvakutsuilla kerroimme perheille vauvaperheiden palveluista, Onni ja Ilonan toiminnasta, keskustelimme vanhemmaksi tulemiseen liittyvistä ajatuksista ja tunteista sekä perheillä oli mahdollisuus kysellä kasteesta seurakunnan lapsityön ohjaaja Jannelta. Lisäksi oli mahdollisuus tehdä tuttauhoja tulevalle vauvalle. Keväällä herkuteltiin täytekakulla ja syksyllä tarjolla oli pizzailtapala. Illat olivat antoisia ja perheet tutustuivat toisiinsa.

Vauvan päivän juhlat

Syyskuun 30. päivänä osallistuimme valtakunnallisen vauvanpäivän viettoon. Juhlimme vauvoja (ja isosisaruksia 😊) Onni ja Ilonassa koko päivän herkutteluilla ja tanssilla ja vauvamuskarilla. Tehtiin värikkäitä jalanjalkia pienen pienistä jaloista.

Ihmeelliset, ihanat vauvat

Vauvanpäivä
30.9. klo 9-14

Perheiden avoimessa kohtaamispaikassa
Onnissa ja Ilonassa
(Pohjolankatu 6 LG Helsinki)

- klo 10 tanssia vauvan kanssa
- klo 12 vauvamuskarit
- värikkäitä jalanjalkia - taidetta
- herkkuja koko perheelle

Kysy lisää Perheentalo -yhteistyön ohjaajalta:
n. 040 581 7117 / annika.luokkanen@perheentalo.fi

POP-UP KIRJASTO
perjantaina 21.10. klo 10-12

Perheiden avoimessa kohtaamispaikassa
Onnissa ja Ilonassa, avoinna klo 9-14.
(Pohjolankatu 6 LG)

Tule kuuntelemaan
satuja sekä
lukemaan ja
lainaamaan kirjoja!

POP-UP KIRJASTO pidettiin syyslomalla 21.10.2022. Luettiin satuja ja samalla oli mahdollisuus lainata kirjoja.

Varhaiskasvatuspäivää vietettiin Onni ja Ilonassa keskiviikkona 9.11.2022. Päivän aikana esiteltiin varhaiskasvatuksen periaatteita ja päiväkoteja.

Pitzaa ja pelejä Isänpäivän ilta 11.11.2022

Syötiin ja pitzaa ja pelailtiin erilaisia pelejä perjantai-iltana.

Lapsen oikeuksien juhlaviikko

Lapsen oikeuksien teema vuonna 2022 oli turvallisuus [#munturvallisuus](#) [#sunturvallisuus](#). Lapsen oikeuksia juhlittiin Onni ja Ilonassa koko viikon ajan. Viikon aikana oli lasten toiveamupala, lapsen oikeuksiin liittyviä askarteluja ja Nalleneuvola. Vauvaryhmissä keskusteltiin turvallisista aikuisista. Perjantaina juhlimme Lapsen oikeuksia nukketeatterilla, kasvomaalauksilla ja herkuilla. Lauantaina leikittiin ja muistutettiin turvallisen leikin mahdollistamisesta. Viikko huipentui Lapsen Oikeuksien päivän konserttiin ”Ilo kasvaa turvassa” yhteistyössä Ylä-Savon Musiikkiopiston kanssa 17.11.2022.

LAPSEN OIKEUKSIEN VIIKKO

[#MUNTURVALLISUUS](#)
[#SUNTURVALLISUUS](#)

14.-20.11.2022
Perheentalo Onni ja Ilona juhlistaa lapsen oikeuksien viikkoa:

Maantai Lasten toiveamupala ja taivetekemistä klo 9–12

Tiistai Turvallisuuteen liittyvää askartelua. Vauvaryhmässä aiheena turvalliset aikuiset.

Keskiviikko Nalleneuvola 9–14 ja turvallisuuteen liittyvää askartelua. Iltapäöilyssä lisäksi herkuja ja mukavaa puuhaa. Menossa mukana Vauhti!–hanke!

Torstai Vauvaryhmässä aiheena turvalliset aikuiset. Lapsen oikeuksien konsertti Kulttuurikeskuksella klo 17.30!

Perjantai ja Lauantai Lapsen oikeuksien viikon juhlintaa klo. 10–14! Nukketeatteria, askartelua, kasvomaalauksia ja paljon muuta mukavaa puuhaa koko perheelle perjantaina ja lauantaina!

Logot: MLL, Perheentalo, SAVONIA

LAPSEN OIKEUKSIEN PÄIVÄN KONSERTTI

Ilo kasvaa turvassa!

Iisalmen Kulttuurikeskuksen Eino Säisä -salissa (Kirkkopuistonkatu 9)

torstaina 17.11.2022 kello 17.30-18.00

maksuton, esteetön pääsy

Lapsella on oikeus turvallisuuteen
[#MunTurvallisuus](#) [#SunTurvallisuus](#)

Logot: Ylä-savon musiikki-opisto, Perheentalo, Ylä-Savon Ensi- ja Turvakoti Yhdistys ry, Punainen Risti, Pelastakaa Lapset, MLL, UNICEF, OIVLSÄÄTIÖ

Vauvaperheiden sormiruokailu

Marttojen kanssa yhteistyössä järjestettiin vauvaperheiden ruokahetki 9.12.2022 sormiruokailun merkeissä. Paikalla oli Savon Marttojen ravitsemusterapeutti Henna.

Vauvojen ja taaperoiden univalmennusryhmät

Vuoden 2022 aikana Onnissa ja Ilonassa kokoontui Ensi ja turvakoti yhdistyksen kanssa yhteistyössä järjestetyt vauvojen ja taaperoiden univalmennusryhmät. Univalmennukset ohjasi uniohjaaja Paula Laakkonen. Mukana oli myös Perhetupa Väkkärän työntekijöitä ja vapaaehtoinen leikkimässä lapsia taaperoiden ryhmässä. Ryhmien välissä perheillä oli oma soittoaika uniohjaajan kanssa, joissa sopivat perheiden yksilöllisistä tavoitteista ja toimintatavoista uniasioissa.

Perheiden avoimen kohtaamispaikan Perheentalo Onnin ja Ilonan KESÄ 2022

Kesäkuussa perheiden kohtaamispaikka Onni ja Ilona oli avoinna maanantaisin ja perjantaisin kello 9.00–14.00. Tiistaisin ja keskiviikkoisin oltiin kello 9.00–14.00 Lasten liikennepuistossa kohtaamassa perheitä ja ohjaamassa toimintaa eri tahojen kanssa yhteistyössä. Vauvaryhmä Pulmuset koontuivat torstaina kello 11.00–15.00. Puistotreffejä järjestimme kolmena torstaina perheille eri leikkipuistoissa kello 9.00–12.00.

Heinäkuussa Onni ja Ilona oli avoinna maanantaisin kello 9.00–14.00 ja Lasten liikennepuistossa oltiin tiistaisin ja keskiviikkoisin 9.00–14.00. Näiden lisäksi järjestimme perheille kaksi retkipäivää Kyrönniemen eläinpihaan yhteistyössä Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry:n kanssa.

Onnissa ja Ilonassa kesällä oli vohvelibaari sekä kasvomaalausta. Muuten oli vapaata leikkiä ja askartelua. Liikennepuistossa oltiin kohtaamassa perheitä ja järjestämässä toimintaa perheille. Toimintana oli muun muassa kierrätysleikkejä, musiikkihetkiä, autoilla maalausta ja autopesulaleikkiä, kaverikoiria ja lukukoira, Twist-nuorten kanssa järjestetty tapahtuma lapsiperheille, perheliikuntatuokioita, kalarunoja ja -askarteluja, keppihevostrata, poliisiauton vierailu, aarteen etsintää ja letukestit. Uutena toimintana oli myös Keskustelua lapsiperheiden pulmatilanteista -päivät, joissa oli Iisalmen varhaiskasvatuksen erityisopettaja Jaana Puurtinen mukana. Hänen kanssaan perheillä oli mahdollisuus keskustella perheen pulmallisista tilanteista, ja yhdessä pohtia niihin ratkaisuja.

Liikennepuiston toiminta järjestettiin monitoimijaisesti, joten myös muina päivinä oli eri tahojen järjestämää toimintaa. Iisalmen varhaiskasvatus kustansi perheille ilmaisen keittoruuan keskiviikkoisin, osan kesästä oli toimintaa Perhetupa Väkkärällä (Vaunupysäkki vauvaperheille), Iisalmen kaupungin kirjastolla (kirjastoauto ja satuhetkiä) ja Iisalmen seurakunnalla monenlaista toimintaa perheille. Yhteistyötä tehtiin Vauhti!-hankkeen, Marttojen, Iisalmen kaupungin varhaiskasvatuksen, Iisalmen nuorisopalveluiden, Ylä-Savon kaverikoiravapaaehtoisten, Ylä-Savon jätehuolto Oy:n sekä MLL:n Iisalmen yhdistyksen vapaaehtoisten kanssa.

Perheiltä saatiin paljon kiitosta toiminnasta, myös monet matkailijat ihailivat toimintaa ja kertoivat toivovansa samanlaista omalle paikkakunnalleen. Näytti siltä, että monet perheet tulivat toiminnasta iloiseksi. Yhtenä päivänä toiminta siirrettiin sisätiloihin Onnin ja Ilonaan huonon sään sattuessa.

Puistotreffejä suunniteltiin kolmeen eri leikkipuistoon: Pihlajanharjuun, Kangaslammille ja Makkaralahteen. Valitettavasti Kangaslammien puistotreffit peruuntuivat huonon sään vuoksi. Ajatuksena oli viedä toimintaa eri puolille Iisalmea. Puistotreffeillä oli paljon kävijöitä ja niitä odotettiin kovasti. Toiminta oli ilmeisen mieleistä. Toiminnassa pääpaino oli mukavalla yhdessäololla ja perheiden kohtaamisella. Lisäksi oli aarteen etsintää, puistobingoa ja saippuakuplia lasten iloksi.

Retket järjestettiin Kyrönniemen eläinpihaan 7.7. ja 28.7. Perheillä oli mahdollisuus tulla omalla kyydillä tai järjestetyllä maksuttomalla bussikuljetuksella. Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys Ry kustansi bussimatkat ja perheille jätelöt. Heidän vapaaehtoisiaan oli myös mukana retkellä ohjaajan apuna.

Vauvaryhmä Pulmuset kokoontuivat kesäkuun ajan tuttuun aikaan torstaisin kello 11.00–15.00. Ryhmäläiset olivat todella kiitollisia tästä ja olisivat toivoneet ryhmän kokoontuvan koko kesän ajan. Vauvaryhmässä ohjelmassa oli toiveista nousevia aiheita, kuten normaalia enemmän lorutte-luja, jalanjälkitaidetta (useita eri vaihtoehtoja) ja nyyttärikestit viimeisellä kerralla. Kuulumisille ja keskusteluille vanhemmuuteen liittyvistä asioista oli hyvin aikaa ja vapaata yhdessäoloa oli runsaasti. Kävijöitä oli paljon ja ryhmät koettiin tärkeiksi.

Taiteen iloa liikennepuistossa.

Suloinen lukukoira kuuntelee mielellään tarinoita.

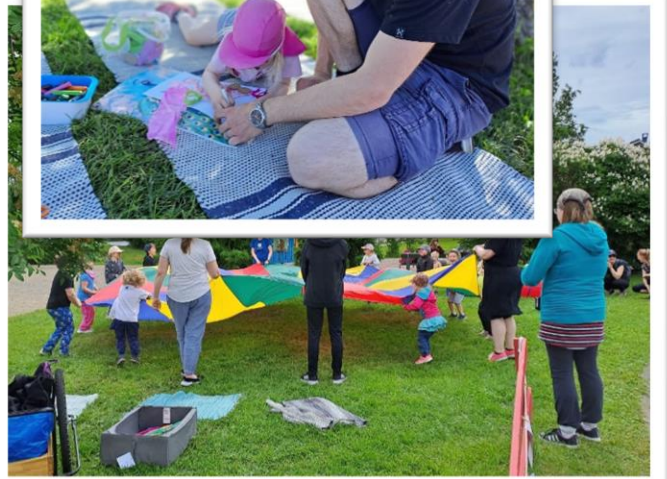

MLL:n perheliikuntahetki innosti liikkumaan!

Ei ole leikkivarjoa voittanutta!

Sannan johdolla kalarunoja ja kalasopan keittoa.

Alexi-poliisin käynti oli lasten suosikki!

Retkellä pääsi silittämään sulois.a eläimiä.

Pöytä koreana! Vauvaryhmäläiset järjestivät kevätkauden viimeiselle kerralle nyyttarit.

5.2.2 Vertaisryhmätoiminta ja muut ryhmät

Vertaisryhmissä samassa elämäntilanteessa olevat ihmiset kohtaavat, vaihtavat kokemuksiaan ja tukevat toisiaan. Vertaisryhmissä tavoitteena on ohjaajan tukemana vahvistaa vanhemmuutta ja perheen hyvinvointia, tukea vanhemman ja lapsen välistä kiintymyssuhdetta ja varhaista vuorovaikutusta sekä vähentää yksinäisyyttä edistämällä sosiaalisten verkostojen laajenemista myös ryhmän ulkopuolelle.

Vauvaryhmät

Vauvojen ja heidän vanhempiensa vertaisryhmissä edetään vauvojen tarpeiden mukaan. Ryhmään saapuessa ohjaaja ottaa vastaan jokaisen tulijan ja luo hyväksyvää ja vastaanottavaista ilmapiiriä. Ohjaaja kohtaa ryhmäläiset tasavertaisesti ja refleктоivalla työotteella, luoden ryhmään turvallista ilmapiiriä. Vauvoja ihmetellään ja ihastellaan yhdessä. Vuonna 2022 pienten vauvojen ryhmässä oli mukana nimetty Vauvaihastelija-vapaaehtoinen.

Ryhmissä on pääsääntöisesti toistuva rakenne.

- aloitetaan yhteisellä loru- ja lauluhetki
- fiiliskierros
- keskustelua ohjatusti ohjelman mukaisesta aiheesta tai niistä ajatuksista, mitkä perheiltä sillä hetkellä nousee
- Toisinaan ryhmässä on toiminnallista ohjelmaa, kuten vauvojen värileikkiä tai tanssia. Välillä mukana on asiantuntijoita kertomassa ja juttelemassa perheitä kiinnostavista aiheista.
- Vapaalle yhdessäololle ja kahvittelemulle on jätetty aikaa
- neuvolan terveydenhoitajat jalkautuvat kerran kuukaudessa pienten vauvojen ryhmään

Lorut ja laululeikit

Lorut ja laululeikit valitaan lapsen ikätason mukaisesti. Lorujen ja leikkien kautta tavoitteena on tukea vanhemman ja lapsen välistä vuorovaikutusta sekä kannustaa vanhempia laulamaan ja loruttelemaan myös kotona lapsen kanssa. Tätä tarkoitusta varten vanhemmille annetaan kotiin viemisiksi lorun, laulun tai laululeikin sanat. Joskus vanhemmat saattavat aluksi löytää itsensä epä mukavuusalueelta, kun lähdemme hoiva- ja hellittelyleikkeihin. Vauvan silittely ja ihastelu saattaa tuntua kummalliselta ja vieraalta. Tällöin suuressa merkityksessä on muiden ryhmäläisten sekä ohjaajan antama esimerkki. Ohjaajana on ollut hienoa huomata, kuinka loruttelut, silittelyt ja ihastelut muuttuvat vanhemmilla luonteviksi. Niissä hetkissä ennaltaehkäisevän työn pienten tekojen merkitys näkyy konkreettisesti.

Fiiliskierros

Loruttelujen jälkeen on fiiliskierros, jolloin jokaisella on mahdollisuus kertoa päällimmäiset tunteuksensa viikon ajalta. Fiiliskierros toimii samalla myös esittelynä ja tässä yhteydessä vanhemmat kertovat oman etunimensä sekä lapsensa etunimen ja iän. Esittelyn merkitys korostuu avoimessa ryhmässä, johon voi koska vain tulla uusia perheitä, vanhemmat tulevat toisilleen tutuiksi luontevasti. Yksi ohjaajan tärkeä tehtävä onkin tukea uusien kaveri- ja ystävyysuhteiden syntymistä. Vuonna 2022 vauvaryhmien kävijät ovat nähneet paljon toisiaan myös ryhmän ulkopuolella ja uusia ystävyysuhteitakin on syntynyt. Lisäksi ryhmällä on ollut omat whatsapp-ryhmät. Ryhmät ovat myös aktiivisesti tuoneet esiin ideoita ja toiveita.

Fiiliskierroksen aikana syntyy usein keskustelua ja vanhemmat kysyvät muilta vinkkejä ja mielipiteitä. Toisten vanhempien vertaistuki on tärkeää. Lähtökohtana on, että jokainen on oman elämänsä asiantuntija. Ohjaaja huolehtii, että vanhemmille jää tilaa keskustella heille tärkeistä asioista pitämällä samalla lapset keskustelun keskiössä ja tukemalla vanhemman mentalisaatiota. Yksi tapa, jolla pyritään tasa-arvoiseen kohtaamiseen, on ettemme tietoisesti kysele ammateista tai työpaikoista. Toki vanhemmat jonkin verran tuovat näitä asioita itse esille, mutta yleensä siihen mennessä ensivaikutelmat ja tutustuminen on tapahtunut jo vanhemmuuden kautta.

Joskus fiiliskierroksen aikana tai muuten ryhmässä huoli saattaa herätä, yleensä vanhemman jakamisesta. Tällöin ohjaaja on ottanut huolen puheeksi vanhemman kanssa kahden kesken ja tarvittaessa ohjattu vanhempi tai koko perhe avun piiriin. Ohjaajana on tärkeä tunnistaa mihin oma ammattitaito riittää ja milloin oikea-aikainen palveluohjaus on tarpeen. Myös perheet ovat saattaneet toisilleen kertoa, millaista apua on itse saanut vastaavassa tilanteessa ja kannustaneet avun hakemiseen.

Ohjelman mukainen aihe

Vauvaryhmissä ohjelman mukainen aihe voi liittyä vanhemmuuteen, kasvatukseen tai lapsen kehitykseen. Se voi olla keskustelua, asiantuntijan vierailu tai toiminnallinen tuokio kuten vauvojen kanssa jumppaa tai vauvamuskari. Perheiden toiveet otetaan huomioon aiheita valittaessa ja niitä tarvittaessa vaihdetaan ajankohtaisemmiksi, jos jokin tietty aihe nousee keskusteluissa selvästi pinnalle.

Vauvaryhmissä käsitellyt teemoja olivat mm. vauva-arki, jumppaa vauvan kanssa, parisuhde vauva-arjessa, vauva ja uni, vauvaviittomat, vanhemmuuden voimavarat, turvalliset aikuiset, sormiruokailu ja vauva ja leikki. Vierailijoina ryhmissä oli mm. liikuntaneuvojaopiskelija Emmi Pihavaara

(jumpsaa vauvan kanssa), perheneuvolan sosiaalityöntekijä Marja Kekki (parisuhde vauva-arjessa), uniohjaaja Paula Laakkonen (uniasiat), Katja Huttunen (asiaa vauvauinnista) sekä puheterapeutti Johanna Kärkkäinen (vauvaviittomat), neuvolan terveydenhoitaja Nelli Kuosmanen (Imetys ja vauvan hoito) sekä Päivi Herd (tanssia vauvan kanssa). Lisäksi ryhmässä musisoitiin, oltiin mukana valokuvausviikolla ja tehtiin taidetta itseille ja äideille. Alkavan ryhmän kanssa otetaan perinteinen aurinkokuva, jossa vauvat asetetaan rinkiin auringon muotoon. Tästä saa mukavan valokuvamuis-ton ryhmän ajalta. Sairaanhoitajaopiskelija kertoi perheille sormiruokailusta. Tätä aihetta oli ko-vasti toivottu perheiden osalta.

Uusi vertaisryhmä **PULMUSET** aloitti tammikuussa ja **PEUKALOISET** syksyllä elokuussa 0–6 kk ikäi-sille vauvoille ja heidän vanhemmilleen, sekä odottaville vanhemmille. Vertaisryhmä kestää noin vuoden, jonka jälkeen ryhmä päättyy ja paikalla aloittaa uusi vauvaryhmä.

Perheryhmä **PIKKULINNUKSET** on alle kouluikäisille lapsille ja heidän perheilleen ja se kokoontuu maanantaisin. Perheryhmään ohjataan päättyvän vauvaryhmän vanhempia. Useat perheet ovatkin käyneet kohtaamispaikassa jo vuosien ajan ja on mahtava etuoikeus nähdä lasten kasvavan ja vanhempien kasvavan vanhemmuuteen. Maanantain perheryhmä toteutetaan seurakunnan lapsi-perhetyön kanssa yhteistyössä. Yhteisenä linjana on sovittu, ettei ryhmässä ole uskonnollista tun-nustuksellisuutta. Perheryhmässä on tarjolla aamupala, monipuolista ohjattua toimintaa ja vapaa-ta yhdessäoloa.

Maanantain perheryhmä Pikkulinnuissa ohjelmassa oli muun muassa nuotioretki Metsäpirtin ran-taan, laskiaisretki, musiikkia, maalausta, valokuvausta, nukketheateria, tempurata, satuhetkiä, lajitteluleikkiä ja monenlaisia askarteluja. Lapsen oikeuksien viikolla oli lasten toiveaamupala ja pikkujouluissa päästiin koristelemaan pipareita ja askartelemaan joulukortteja. Aamupalaa oli tarjolla vapaaehtoisella maksulla klo 9.00–10.00.

Vauvaryhmä
PULMUSET
Vanhemmille (myös odottaville) ja vauvoille n. 0-6kk

Onni ja Ilonassa
Pohjolankatu 6 L 6, Iisalmi
torstaisin
kello 12.00-14.00
(ovet auki 11.00-15.00)

tammikuu	helmikuu	maaliskuu	huhtikuu	toukokuu
	3.2 MITÄ VALUVA VIESTIT?	3.3 SYNNYTYSKOKE- MUKSIA	7.4 AURINKOKULVA	5.5 TAIDETTA ÄIDILLE JA MUMMOLLE
	10.2 ASIAA VALVAUINNISTA Katja Huttunen	10.3 STRESSISTÄ SÄÄTELYYN Sirja ja Riitta	14.4 PIKKUMUSIKANTI T	12.5 VALUVA JA KESÄ*
13.1	17.2 UUSI RYHMÄ ALKAA!	17.3 VANHEMMUUDE N VOIMAVARAT Maria ja Katja	21.4 PORINAPIIRI	19.5 PORINAPIIRI
20.1.	24.2 VALUVA-ARKI*	24.3 PORINAPIIRI	28.4 UNIASIOITA Paula Laakkonen	26.5 Helatorstai -ei ryhmää-
27.1		31.3 VALUVAN RAIVINTO*		

Mukaan voi tulla koska vain, ei ilmoittautumista. Ohjelman muutokset mahdollisia.
*neuvolan terveydenhoitaja mukana ryhmässä
Lisätietoja: Perheentalo -yhteistyön ohjaaja p. 040 581 7117 /

Vauvaryhmä
VIHERPEIPOT
Vauvoille n. 6-12kk ja heidän perheilleen

Onni ja Ilonassa
Pohjolankatu 6 L 6, Iisalmi
tiistaisin
kello 10.00-12.00

tammikuu	helmikuu	maaliskuu	huhtikuu	toukokuu
	1.2 PORINAPIIRI	1.3 UNIASIOITA Paula Laakkonen	5.4 VALVAVITTOMAT Johanna Kärkkäinen	3.5 TAIDETTA ÄIDILLE JA MUMMOLLE
	8.2 PARISUHDE VALVA-ARJESSA Tanja Pullainen	8.3 PORINAPIIRI	12.4 VALVASTA TAAPEROKSI KEHTYSKALELEITA	10.5 STRESSISTÄ SÄÄTELYYN Sirja ja Riitta
11.1	15.2 PORINAPIIRI	15.3 AURINKOKULVA	19.4 PORINAPIIRI	17.5 VÄRILEIKKUA
18.1.	22.2 PYRAMMILEET Saa pukeutua pyjamaan 😊	22.3 VALUVAN KANSSA TANESSA Päivi Herd	26.4 TOIVEAHE	24.5 PORINAPIIRI
25.1		29.3 TURVALLISET AKUSET		31.5 PÄÄTTÄRIT

Mukaan voi tulla koska vain, ei ilmoittautumista. Ohjelman muutokset mahdollisia.
Lisätietoja:
Perheentalo -yhteistyön ohjaaja p. 040 581 7117 /
annika.laakkonen@perheentalo.fi

Perheentalo **MLL** Yhteistyössä Iisalmen Seurakunta

Perheryhmä
PIKKULINNUT

Kokoontuu maanantaisin klo 9-12
Perhekeskus Onni ja Ilonassa, Pohjolankatu 6 L 6
Ryhmä pidetään yhteistyössä seurakunnan kanssa
aamupala vapaaehtoisella maksulla klo 9-10 (puuro, leipä, hedelmä, mehu, kahvi)

tammikuu	helmikuu	maaliskuu	huhtikuu	toukokuu
3.1 -ei ryhmää-	7.2 -ei ryhmää-	7.3 VAPAATA LEIKKIÄ JA ASKARTELUA	4.4 VIRPOMUSITSAAN TEKOJA	2.5 TAIDETTA AIDILLE JA MUMMOLLE
10.1 VAPAATA LEIKKIÄ JA ASKARTELUA	14.2 YSTÄVÄNPÄIVÄN JUMPPAHETKI	14.3 SATUHETKI	11.4 PÄÄSIÄIS-ASKARTELUA	9.5 VAPAATA LEIKKIÄ JA ASKARTELUA
17.1 LUMIUKKO-TAIDETTA	21.2 VAPAATA LEIKKIÄ JA ASKARTELUA	21.3 LAUTAPELEJÄ	18.4 -ei ryhmää-	16.5 JUMPPAHETKI
24.1 TALVILAULUJA	28.2 LASKIAISRETKI PALOISVUORELLE	28.3 VAPAATA LEIKKIÄ JA ASKARTELUA	25.4 ILMAPALLO-LEIKKEJÄ	23.5 KEVÄT-TAIDETTA
31.1 TEMPPURATA				30.5 KERRÄTYS-LEIKKI

SEURAA NETTISIVUJAMME, OHJELMAN MUUTOKSET MAHDOLLISIA
Tiedustelut: Perheentalo -yhdistyksen ohjaaja p. 040 581 7117 / annika.luokkanen@perheentalo.fi
www.perheentalo.fi FB: Perheentalo

IISALMEN SEURAKUNTA

Ylä-Savon SOTE **Perheentalo** **MLL** **IISALMEN SEURAKUNTA**

monikkoryhmä
NEPPARIT

Perheiden avoimessa kohtaamispaikassa
Onnissa ja Ilonassa
(Pohjolankatu 6 L6, Iisalmi)

Keskiviikkoisin
kello 10-12:
5.10.
2.11.

Tervetuloa mukaan monikkoperheiden tapaamisiin, joissa pääset vaihtamaan ajatuksia ja kokemuksia toisten monikkoperheiden kanssa. Loruttelua, leikkejä sekä yhdessäoloa. Ryhmässä vaihtuvia ohjaajia.

Lisätietoa annika.luokkanen@perheentalo.fi
tai p. 040 581 7117

Monikkoperheiden vertaisryhmä **NEPPARIT** kokoontui 1,5 vuoden tauon jälkeen. Ryhmään osallistui muutamia perheitä. Monikkoperheiden vertaisryhmää ohjattiin monitoimijaisesti yhdessä seurakunnan ja Ylä-Savon SOTEn työntekijöiden kanssa.

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry:n hallituksen nimeämänä vapaaehtoisena vertaisryhmävastaavana kuluneena vuotena toimi Leena Tossavainen. Vertaisryhmien suunnittelusta ja ohjauksesta ovat vastanneet toiminnanohjaajat Annika Luokkanen ja Riikka Kainulainen.

Poikkeusajan vaikutus vauvaryhmiin ja avoimeen toimintaan

Koronapandemia varjosti toimintaa alkuvuodesta 2022 ja jouduimme arvioimaan toiminnan turvallisuutta ja seuraamaan tilanteen kehittymistä. Tammi- ja helmikuussa oli erilaisia henkilömäärärajoituksia käytössä. Kävijöille oli vahva kasvomaskisuositus ja etäisyyksiä pyrittiin aikuisten kesken pitämään. Hyvästä käsihygieniasta huolehdittiin ja perheitä kehoitettiin tulemaan vain täysin oireettomana. Tilojen siivousta ja lelujen pesua tehostettiin.

Osallisuus ja perheraati ja kyselyt

Perheiden, niin lasten kuin aikuistenkin, osallisuutta halutaan korostaa toiminnassamme. Perheitä kerätään palautetta ja toiveita säännöllisesti. Perheitä toivotaan osallistumaan niin ohjelman suunnitteluun kuin toteutukseen.

Vauvaryhmien ohjelmat on suunniteltu ryhmäläisten toiveiden pohjalta, erityisesti toisen kauden osalta, kun perheet ovat jo hyvin kiinnittyneet ryhmään. Uusien vauvojen ryhmän ohjelma on joustava, sitä on tarvittaessa muokattu toiveiden pohjalta. Ryhmäläiset ovat olleet innokkaasti ideoiden toimintaa ja myös ryhmän ulkopuolista vapaa-ajan toimintaa, kuten lenkkeilyä ja pikkujouluja. Ryhmät muodostivat myös omat Whatsapp -ryhmät, joiden kautta pitävät yhteyttä ryhmän ulkopuolella. Vauvaryhmien toiveesta päätettiin aloittaa keväällä 2023 Vauvaperheiden iltaperhekahvila, jotta päivätyössä olevat toiset vanhemmat myös pääsisivät joskus mukaan ryhmään.

Perheille on tarjolla palautelaatikko, johon voi halutessaan nimettömänä jättää palautetta ja toiveita toiminnastamme. Lapsille on helppo kuvalliset laput myös käytössä. Myös www-sivujen kautta voi perheet jättää palautetta. Näiden kautta tuli vähän palautteita vuonna 2022.

Vauvaryhmiin teimme vuonna 2022 neljä kyselyä, kaksi molempiin ryhmiin.

Aamukahvit ja asiaa -tilaisuuden aiheista järjestettiin perheille kysely ja kaikki eniten toivotut aiheet onnistuttiin järjestämään.

**Tervetuloa mukaan
Perheraatiin**

tiistaina 1.11.
kello 14.00-15.00

**Tule ideoimaan lasten oikeuksien
päivän juhlan toimintaa
opiskelijoiden kanssa.
Osallistuminen vapaaehtoista.
Osallistuville lapsille pieni lahja
kiitokseksi.**

Perheiden avoimessa kohtaamispaikassa
Onnissa ja Ilonassa
(Pohjolankatu 6L6, Iisalmi)

Kysy lisätietoja ja ilmoittaudu mukaan ti 25.10.2022 mennessä
Perheentalo -yhteistyön koordinaattori-ohjaajalle
Annikalle p. 040 581 7117

Osallisuusviikolla 3.-7-10.2023 toiveita kartoitettiin lapsille suunnatun kyselyn kautta.

Kysyimme lapsilta:

Millaista Perheentalolla on? Miltä sinusta tuntuu Perheentalolla?

Halusimme selvittää, lisääkö Perheentalolla käynti lapsen hyvinvointia.

Aikuiset saivat kirjoittaa havaintojaan ja vapaata palautetta.

Katso vastaukset

Lapset vastasivat laittamalla helmen haluaansa purkkiin.

	25
	2
	0

Aikuisten palautetta:

Olisi mukavaa, että gluteeniton erityisruokavalio huomioitaisiin esim. keittokeskiviikko leipä / kekseissä jne. Keittokeskiviikot on ihania, ei tarte kotona tehdä ruokaa. Helpottaa paljon!

Ihana olla täällä

Ihanan sydämellisiä ja hymyileviä työntekijöitä, jotka tekee työtä super isolla <3

Perheentalolla on helppo käydä piipahtamassa / viettämässä aikaa. Lapset viihtyivät kovasti, tosin isolla porukalla riehaantuu joskus helposti. On mukavaa kun saa apua. Ruoka on hoivaa <3 On tervetullut olo. Kiva kun voi rauhoittua "nurkkauksessa" tarvittaessa. Isotkin lapset lähtevät mielellään. Ihania tyyppejä töissä. <3

Lämminhenkistä ja monipuolista toiminaa. Vielä jumppanurkkaus toimivammaksi niin erinomaista! Kiitos!

Olen vierailulla ystäväperheen luona Iisalmissa päivä oli mahtava täällä. Huomasi --- pojasta että nautti olostaan. Tilat ihanat ja henkilökunta mahtavaa <3 Ihana paikka ja huomaa että perheet otettu ihanasti huomioon. Paljon sai ideoita -- vietäväksi.

Tänne on mukava tulla. Jotenkin lämmin tunnelma ja aina mukava vastaanotto. Työntekijät huippuja!

7.10.22 -Täällä on aina mukava tulla, olla, ja mennä. - Lapsi viihtyi todella hyvin, niinkin hyvin ettei haluaisi lähteä kotiin! :D -Iso kiitos Annikalle! Muutkin ovat todella mukavia, mutta Annika oli tänään töissä ja auttamassa. - Lapsi leikki virkeästi ja iloisesti muiden lasten kanssa. -Leluja sopivasti!

Perheiden kokemuksia vauvaperheiden vertaisryhmätoiminnasta

Vertaistuki ja rauhallinen hetki poissa kodin hektisestä menosta. Hyvä ohjaaja.

Parasta on vertaistuki.

Toiminta kannustaa ja motivoi lähtemään kotoa vauvan kanssa

Kuulua hyvään ryhmään. Jossa uskalletaan sanoa ja kertoa huonommistakin asioista.

Ihana ohjaaja! Aina on tervetullut olo. Toiminta kivaa ja monipuolista.

Vertaistuki on ollut tärkeää uudessa elämäntilanteessani vauvan kanssa. Vuorovaikutus vauvan kanssa on myös lisääntynyt kun kotona

Olemme saaneet edellisten vuosien tapaan paljon kiitosta hyvästä, iloisesta ja lämpimästä ilmapiiristä ja kohtaamisista. Perheet kertoivat, miten hyvä mieli usein kantaa kotiin asti, jopa seuraaviin päiviin. Eräskin äiti kertoi, miten täältä usein lähtee hymy huulella. Hän koki tärkeäksi, että täällä voi kertoa, vaikkei menisi niin hyvin. Lapset ovat antaneet paljon palautetta, että on ollut kivaa ja hauskoja leikkejä.

Vertaistuki, ryhmän hyvä ilmapiiri, aiheet ryhmissä, vauvakaverit ja henkilökunta on saanut paljon hyvää palautetta perheiltä. Monelle vertaisryhmässä käynti on tärkeä hengähdys hetki arjen keskellä. Yleisfiilis ryhmästä oli kyselyiden mukaan hyvä ja toiminta vastasi odotuksia. Palautteissa oli paljon kiitosta ohjauksesta ja tiloista.

Nalleneuvola

Nalleneuvola on leikkiin perustuva lapsen kohtaamisen toimintamalli. Nalleneuvola on kehitetty yhdessä Savonian sairaanhoitajaopiskelijoiden kanssa. Toiminnan tarkoituksena on kohdata lapsi ja kuulla lapsen omia ajatuksia. Nallelta kysytään kuulumiset, mitataan pituus ja paino, tarkistetaan näkö ja kuulo ja kaikki merkitään Nalleneuvolakorttiin ihan niin kuin oikeassakin neuvolassa.

Nalleneuvola

Perheentalojen toiminnoissa on kehitetty lapsille tarkoitettuja palaute- ja arviointimenetelmiä. Nalleneuvolan lasten Ikähaitari on ollut 1-6 vuotta ja opiskelijoiden mukaan lapset ovat poikkeuksetta halunneet mielellään osallistua palautteen antamiseen. Pääasiassa suurin osa lapsista olivat olleet kuitenkin varsin tyytyväisiä saamaansa palveluun 😊. Lapsia ohjataan jo pienestä kertomaan oma mielipiteensä ja huomaamaan, että hänen mielipiteensä on merkityksellinen. Lisäksi joillakin kerroilla myös vanhemmille on ollut tietoiskuja hyvästä ravinnosta ja liikunnasta.

- ♥ Nalleneuvoloita on järjestetty 8 kertaa ja nalleneuvoloihin on osallistunut yhteensä
 - 91 lasta ja 53 aikuista.
- ✚ Nalleneuvoloita on pidetty Perheentalon lisäksi Sonkajärven ja Iisalmen kirjastoissa sekä Malminrannan päiväkodissa.

Käyntikerrat avoimessa toiminnassa ja ryhmissä

RYHMÄT YHTEENSÄ 9+18+9 +3= 39	264	2344	390	2595	5378
AVOIN TOIMINTA YHTEENSÄ	172	2183	484	3056	5723
YHTEENSÄ KAIKKI	436	4527	874	5651	11101

Kevät 2022					
	Kokoontumiskerrat	käyntikerrat			Yhteensä
Ryhmän nimi		naiset	miehet	lapset	
Vauvaryhmä Viherpeipot 6-12kk	17	140	2	151	293
Vauvaryhmä Pulmuset 0-6kk	16	167	0	182	349
Perheryhmä Pikkulinnut	15	97	25	151	274
Aamukahvit ja asiaa	3	15	4	13	35
Keskustelua lapsiperheiden pulmatilanteista	4	26	4	41	75
Lapsi mielessä, Vahvuutta Vanhemmuuteenryhmä, MLL	8	9	27	64	108
Uniohjausryhmät vauvaperheille yhteistyössä Kuopion Ensikoti- ja Ylä-Savon Ensijaturvakotiyhdistyksen kanssa	2	6		6	14
Vauvakutsut yhteistyössä srk:n kanssa	2	8	1	0	11
Iltaperhekahvila Iltapöllöt, MLL	14	105	38	182	339
YHTEENSÄ RYHMIÄ 9	81	573	101	790	1498
Avoin toiminta Onnissa ja Ilonassa	74	522	103	682	1307
KESÄ-HEINÄKUU 2022					
	Kokoontumiskerrat	käyntikerrat			Yhteensä
		naiset	miehet	lapset	
Avoin toiminta Onni ja Ilonassa	13	136	24	211	371
Liikennepuisto	15	637	201	1091	1929
Vauvaryhmä Pulmuset	5	65	0	65	130
Retket Kyrönniemen eläinpihaan	2	24	8	62	94
Puistotreffit	2	23	6	32	61
SYKSY 2022					
	Kokoontumiskerrat	käyntikerrat			Yhteensä
Ryhmän nimi		naiset	miehet	lapset	
Vauvaryhmä Pulmuset 6-12kk	16	167	2	182	351
Vauvaryhmä Peukaloiset 0-6kk	18	259	5	257	521
Perheryhmä Pikkulinnut	16	144	5	192	357
Monikkoryhmä Nepparit	1	2	0	4	6
Aamukahvit ja asiaa	1	6	2	7	15
Keskustelua lapsiperheiden pulmatilanteista	4	60	4	59	123
Vauvakutsut yhteistyössä srk:n kanssa	2	7	0	1	8
Vauvakupla yhteistyössä srk:n kanssa	2	2	1	3	5
Aikuisten askartelukerho	4	12			12
Oilloa lasten ja nuorten tunnetaitoryhmät, MLL	4	26	1	68	95

Isänpäivän Pitsa- ja peli-ilta	1	7	9	13	29
Iltaperhekahvila Iltapöllöt, MLL	18	232	63	388	683
Espanjankielisten perhekerho	2	5	4	8	17
Leikkilauantait Onni ja Ilonassa	4	28	12	53	93
Erytysleikkilauantait Vauhti/Tatu ry yhteistyö	2	8	5	15	28
Kaikkien Lasten Synttärät Vauhti/Tatu ry yhteistyö	1	4	2	9	15
Vauhti Perheilyt iltaperhekahvilassa	4	12	6	30	48
Ukrainalaisten tervetulo tapahtumat	2	55	35	35	125
YHTEENSÄ RYHMIÄ 18	102	1036	156	1324	2531
Avoin toiminta Onnissa ja Ilonassa syksy22	70	888	156	1072	2116
Koko vuoden avoin toiminta Onni ja Ilonassa	157	1546	283	1965	3794
Liikennepuisto avoin toiminta	15	637	201	1091	1929
Avoin toiminta yhteensä	172	2183	484	3056	5723
Muut ryhmät koko vuosi					
Nalleneuvola, Sonkajärven kirjasto, Malminrannan päiväkoti, Iisalmen kirjasto, Perheentalo	8	49	4	91	144
Unicef nukentekijät	9	57	5	2	64
SPR:N Luetaan yhdessä ryhmä	29	304	39	119	462
SPR:n kielikahvila	6	89	36	39	164
Marttojen ruokakurssit vauvaperheille	1	10	4	17	31
Perhevalmennusryhmät, Ylä-Savon SOTE	6	30	20	0	50
Perhevalmennustyöryhmä	2	24			24
Lasten Synttäräkutsut, omat perheet	6	29	11	54	94
Vapaaehtoisten koulutukset/perehdytykset	5	31			31
MUUT RYHMÄT YHTEENSÄ 9	72	623	119	322	1064

5.3 Perhetupa Väkkärän avopalvelutoiminnat

Perhetupa Väkkärä on Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry:n toimipaikka. AVITUS-avopalvelutoiminnan kehittämishanke aloitti toukokuussa 2007 (RAY, nykyisin Ak -kohdennettu toiminta-avustus). Perheentalo -yhteistyön johtaja on kuulunut Perhetupa Väkkärän ohjausryhmään, joka on kokoontunut vuoden aikana neljä kertaa. Ohjausryhmän tavoitteena on koordinoida ja kehittää Perhetupa Väkkärän avopalvelu- ja vaativan vauvatyön Päiväryhmä Pampulan toimintaa.

Yhdistyksen toiminnasta on oma laajempi toimintakertomus.

5.3.1 Yökylätoiminta

” Todella hyvä kokemus, lapset olivat viihtyneet ja tunteet olonsa turvalliseksi, se oli tärkeintä”

Yökyläjä järjestettiin vuonna 2022 yhdeksän. Perheentalolta työntekijä osallistui viiteen yökylään. Yökyläin osallistui yhteensä 41 lasta vuoden aikana.

Yökylätoimintaa järjestettiin resurssien mukaan kuukausittain lapsiperheille, joilla ei ole mahdollista viedä lapsia esim. isovanhemmille. Yhtenä tavoitteena on perheiden jaksamisen tukeminen. Toiminta on kaikille yläsavolaisille perheille avointa, osa yökyläin tulleista lapsista ohjautui Ylä-Savon Soten sosiaalityöntekijöiden ja perhetyön kautta. Esitteitä Yökylätoiminnasta jaettiin seurakunnan tiloihin, sosiaalitoimeen, perhetyöhön, päiväkoteihin, neuvoloihin ja Perheentalo Onni ja Ilonaan.

Yökylä alkoi perjantaina klo 17.00 ja päättyi lauantaina klo 14.00. Sisällöltään Yökylä pidettiin kodinomaisena ja tärkeää on, että Yökylässä on paljon kuuntelevia korvia, auttavia käsiä ja paljon aikuisen aikaa ja syliä tarjolla lapsille.

Työparityöskentely on otettu käyttöön Yökylässä 2021. Avopalveluohjaaja ja Perheentalo-yhteistyön ohjaaja toimivat työparina viidessä Yökylässä vuoden aikana. Tämä mahdollistaa entistä suuremman osallistujamäärän sekä toimintojen turvallisen jakamisen lasten kiinnostuksen kohteiden mukaan, esimerkiksi niin, että osa porukasta ulkoilee toisten askarrellessa sisällä. Käytäntö tuo myös turvaa mm. mahdollisen sairastapauksen sattuessa. Lisäksi toiminnan ohjaamiseen osallistui yhdistyksen vapaaehtoistoimijoita sekä sosionomi (AMK) opiskelijoita. Vanhempien antamasta palautteesta ilmenee, että he kokevat yökylätoiminnan tärkeänä ja merkityksellisenä jaksamisensa ja arjen pyörittämisen kannalta. Monelle perheelle yökylä on ainoa yökyläilypaikka. Yökylässä oli kerrallaan 2-4 iältään 3-11-vuotiasta lasta ja 2-3 aikuista.

5.3.3 Doulatoiminta vauvaa odottavien perheiden tukena

Ylä-Savon ensi- ja turvakotiyhdistyksen doulatoiminta on Ensi- ja turvakotien liiton koordinoima toimintamuoto ja sitä kehitetään Perheentalo

Yökyläohjaajaksi
tai kokiksi

Vapaaehtoiset Doulat

–yhteistyön kanssa. Doulatoiminnan koordinaattorina toimi Perheentalo -yhteistyön työntekijä ja vuoden lopussa vastuu siirrettiin Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistyksen vaativan vauvatyön alle. Vapaaehtoinen doula on synnyttäjän tukihenkilö, joka tukee äitiä ja perhettä vauvan odotuksessa ja synnytyksessä. Ylä-Savon ensi- ja turvakotiyhdistys ry:n vapaaehtoiset doulat saavat koulutusta, vertaistukea sekä työnohjausta vapaaehtoistyössä toimimiseen. Jos doula tulee mukaan synnytykseen Ylä-Savon ensi- ja turvakotiyhdistys perii kulukorvauksena 40 euroa/perhe.

Vapaaehtoista doulaa voi pyytää silloin, kun perheellä on esimerkiksi vaikea taloudellinen tilanne, synnyttäjä on alle 18-vuotias, turvapaikanhakija tai perheessä on vakava päihde- tai mielenterveyden ongelma tai jokin muu erityinen syy, esimerkiksi se, että alueella ei ole ammattidoulaa tarjolla. Doulan läsnäolo synnytyksessä lisää tutkimusten mukaan synnyttäjän turvallisuuden tunnetta ja auttaa sietämään paremmin synnytykskipuja.

Doula tutustuu perheeseen ja masuvauvaan jo raskausaikana. Doula auttaa synnytykseen valmistautumisessa kuuntelemalla äidin toiveita ja ajatuksia edellisistä raskauksista ja synnytyksistä, toiveista tämänkertaiseen synnytykseen sekä muista mahdollisesti odottajaa mietityttävistä asioista. Doula voi tulla mukaan tutustumaan synnytyssairaalaan tai vaikkapa ultrakäynnille. Tapaamisista sovitaan aina yhdessä perheen tarpeen mukaan.

Läsnäolo ja äidin tukeminen ovat doulan tärkeimpiä tehtäviä synnytyksessä. Doula voi hieroa synnyttäjää, auttaa rentoutumaan, neuvoa hengitystekniikassa, muistuttaa äitiä tämän toiveista ja viestittää ne myös henkilökunnalle. Vauvan syntymän jälkeen doula tapaa vielä perhettä, jolloin voidaan käydä yhdessä läpi synnytyksen kulkua ja siihen liittyviä tunteita. Synnytyksen jälkeisten tapaamisten jälkeen doulatukisuhde päättyy.

Doulatoiminnan prosessi

Doulauspyyntö voi tulla äitiysneuvolan tai muun yhteistyöverkoston kautta tai raskaana oleva voi olla suoraan yhteydessä Perheentalo –yhteistyön koordinaattoriin. Sopiva doula valitaan odottajan toiveita kuunnellen. Lisäksi nimetään aina myös varadoula. Doula sopii suoraan tapaamisista odottavan kanssa. Varadoula on mukana ainakin ensimmäisessä tapaamisessa. Myös työntekijä voi olla tarvittaessa mukana ensimmäisellä tapaamisella. Ennen synnytystä tapaamisia on yleensä kaksi tai kolme kertaa, mutta yhteistyö doulan kanssa voi alkaa missä vaiheessa raskautta vain. Tapaamiset voivat toteutua tuettavan kotona tai esimerkiksi yhdistyksen tiloissa.

Doula voi olla mukana synnytyksessä, mutta joskus ennen synnytystä annettu tuki on ollut riittävä. Joissain tilanteissa doulan tukea toivotaankin nimenomaan raskausaikaan, ei synnytykseen. Vauvan syntymän jälkeen doula tapaa perhettä yleensä yhden kerran, jolloin voidaan käydä läpi kokemuksia tukisuhteesta ja synnytyksestä. Tämän jälkeen doulaussuhde päättyy.

Vuoden aikana oli yksi doulaus ja doulasopimuksia tehtiin kaksi – toisen synnytys on 2/2023.

Doulailtoja oli 3 kappaletta ja niissä oli 9 käyntikertaa. Aktiivisia doulia oli vuonna 2022 yhteensä 7.

Masuillat

Masuillat ovat vapaaehtoisten doulien odottaville äideille ja perheille järjestämiä iltoja, jo odotuksesta ja synnytykseen valmistautumisesta. Illoissa jaetaan kokemuksia odotukseen ja synnytykseen

liittyvistä asioista ja tutustutaan erilaisiin rentoutus- ja hengitysharjoituksiin. Illoissa on paikalla myös työntekijä. Masuilloja vuonna 2022 järjestettiin viisi.

Perheleirit

5.4 LUONTOPERHELEIRI

Luontoperheleiri pidettiin 13.-16.10.2022. Leirille osallistui 16 henkilöä (6 vanhempaa ja 10 lasta) sekä 1 vapaaehtoinen ja 1 työntekijä.

Perheleiri pidettiin yhteistyössä Metsäkartanon Voimaa vanhemmuuteen -hankkeen kanssa, josta tuli 1 kokoaikainen ohjaaja ja lisäksi 2 ohjaajaa osallistui eri työpajojen pitämiseen. Lisäksi oli 4 sosionomiopiskelijaa Savonia -ammattikorkeakoululta. Leirin tavoitteena oli tarjota perheille hengähdyshetki arjen keskellä ja mukavaa tekemistä koko perheellä lähellä luontoa.

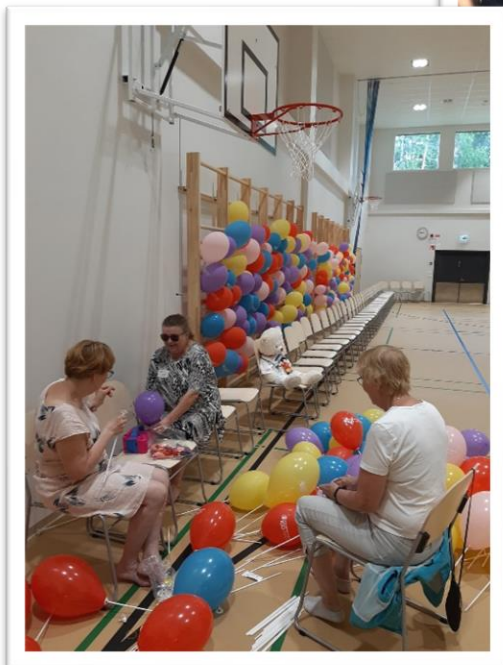
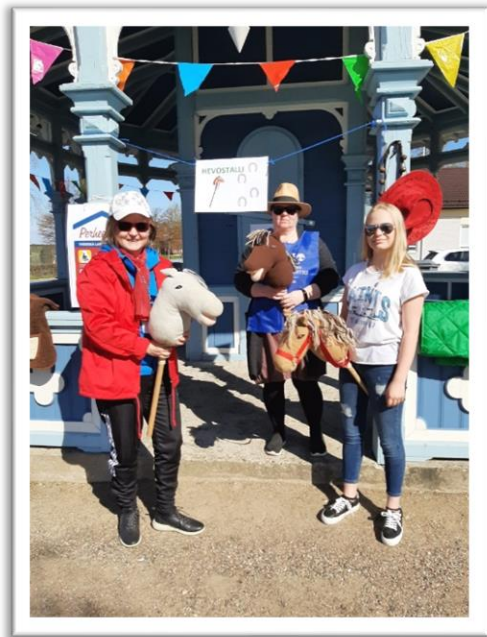
5.5 Varhainen Perheohjaus

Perheohjaus on palveluohjausta. Perheohjauksessa pyritään toimimaan mahdollisimman lähellä perheitä. Ajatuksena on mahdollisimman helppoa ottaa yhteyttä työntekijään ja yhdessä miettiä ja keskustella perheen tilanteesta. Työntekijöillä on omat toimistot Perheentalo Onni ja Ilonan yhteydessä, joten kohtaamiset ja kahdenkeskiset tuokiot syntyvät kuin itsestään.

Keskusteluhetket vaativat työntekijältä ammattimaista tietoisuutta ja ymmärrystä perheen nykyhetkestä. Samalla työntekijöiden roolit lapsiperheiden varhaisen puuttumisen ja kynnyksettömän työn asiantuntijoina ovat vahvistuneet. Monitoimijainen verkostotyö on erityisen tärkeää. Monitoimijaisen verkostojen yhteisesti Lapset Puheeksi -menetelmä tukee palveluohjausta.

5.6. Tapahtumat

Tapahtumat	Naiset	Miehet	Lapset	Yhteensä
Lapsilta Lapsille tapahtuma Leijonapuistossa toukokuussa 21.5.2022 yhteistyössä eri tahojen kanssa	200	150	400	750
Pelastakaa Lapset ry:n Lastenjuhla Kilpijärven koululla 20.8.2022 eri tahojen kanssa yhteistyössä	100	100	300	500
Perheiden Parhaaksi tapahtuma Iisalmen Kulttuurikeskuk- sessa 15.10.2022 eri tahojen kanssa yhteistyössä	70	30	100	200
Lapsen Oikeuksien Päivän lastenkonsertti 17.11.2022 yhteistyössä Ylä-Savon Musiikkiopiston kanssa	100	50	200	350
Monitoimijainen Vanhempaintapahtuma 23.4.2022 Päivä- koti Simpukassa	30	15	35	80
Yhteensä osallistujia	500	345	1035	1880

6 VAPAAEHTOIS- JA KANSALAISTOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Perheentalo –yhteistyön vapaaehtois- ja kansalaistoiminnan kehittäminen ja koordinointi on tärkein järjestöjen toimintaedellytysten turvaamisen elementti. Vuosien aikana on muotoutunut hyväksi koettu rakenne ja rytmi virkistys- ja koulutustapahtumista, jotka on tarkoitettu kaikille Perheentalo –yhteistyön vapaaehtoisille, hallitusten jäsenille ja työntekijöille.

Vapaaehtoistoiminnan luonteelle on ominaista, että vapaaehtoisissa on vaihtuvuutta. Vuonna 2022 toimintaan tuli mukaan 31 uutta vapaaehtoista (joista 10 oli opiskelijoita) ja toiminnassa on mukana 151 vapaaehtoista, joista 138 naista ja 12 miestä (121 hlö 18-65 v ja 30 hlö yli 65 vuotiaita.) Tämän lisäksi teemme arvokasta oppilaistosityhteistyötä monien toimintojen osalta kuten Nalleneuvola (sairaanhoitajaopiskelijat). Opiskelijoita vuonna 2022 oli mukana toiminnassa 26, joista 21 naista ja 4 miestä.

Vapaaehtoistoiminnan muodot

Perheentalo -yhteistyön monet toiminnot perustuvat ammatillisesti ohjattuun vapaaehtoistoimintaan. Vuoden aikana on ollut vapaaehtoisia esimerkiksi

- ♥ Onni ja Ilonan vauva- ja perheryhmissä, vapaaehtoisena Vauvattajana vauvaryhmässä
- ♥ MLL:n Iltaperhekahvila Iltapöllöissä
- ♥ vaihtotorin järjestelijöinä
- ♥ maahanmuuttajien Luetaan yhdessä -tyhmässä ja Kielikahvilassa (SPR)
- ♥ perheiden saattajina toimintaan – maahanmuuttajaperheitä
- ♥ keiton jakajina keittokeski- ja keittiö- (Martat)
- ♥ retkiohjaajina
- ♥ Mummona tai ukkina Mummolassa
- ♥ Vertaisena eroauttajana
- ♥ Yhdistystoiminnassa (hallitustyöskentely)
- ♥ Vauvaihastelijana Päiväryhmä Pampulassa
- ♥ Villasukkien kutojana
- ♥ Leikkilauantain ohjaajina Onni ja Ilonassa
- ♥ Vapaaehtoisena yökylätoiminnassa
- ♥ Tukihenkilöinä tai sporttikummina lapsiperheessä
- ♥ doulina (synnytystukihenkilöinä)
- ♥ Aikuisten askarteluillan ohjaajana
- ♥ Tapahtumien järjestämisessä
- ♥ Pop up -vapaaehtoisena huonekalujen kokoamisessa, joulukuusten lahjoittajana
- ♥ tulkkeina ukrainalaisille

Vapaaehtoisten koulutus- ja virkistysillat

Koordinaattori vastaa vapaaehtoisten rekrytoinnista, virkistys- ja koulutusilloista sekä yhteydenpidosta vapaaehtoisiiin. Järjestimme kolme perehdytysiltaa uusille vapaaehtoisille. Iltoja markkinoitiin sosiaalisessa mediassa, Perheentalon nettisivuilla, Onni ja Ilonassa, kaupungin valotauluissa

sekä ilmoitustaulu mainoksilla. Yksi perehdytyksistä pidettiin etäyhteyksillä. Tämän lisäksi perehdytettiin neljä opiskelijaa erikseen sovittuna aikana. Yhteensä perehdytyksiin osallistui 20 henkilöä. Perehdytysilloissa on ollut mukana Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistyksen avopalveluohjaaja.

Vapaaehtoisille tarjotaan säännöllisin väliajoin virkistys- ja koulutusiltoja. Iltojen sisällöissä otetaan huomioon koulutustarpeet ja vapaaehtoisten toiveet. Virkistysilloissa tärkeässä roolissa on myös vertaisuus ja toisten vapaaehtoisten kohtaaminen.

Vapaaehtoisten tapahtumat vuoden aikana

Vapaaehtoistoiminnan perehdytysiltoja pyritään pitämään säännöllisesti 4-5 kertaa vuodessa, että saadaan lisää vapaaehtoisia ohjattua eri tehtäviin. Vuoden aikana pidettiin viisi perehdytystä:

15.3.2022 5 osallistujaa
 9.5.2022 9 osallistujaa
 26.9.2022 8 osallistujaa
 3.11.2022 5 osallistujaa
 8.12.2022 4 osallistujaa

- 22.3.2022 vapaaehtoisten ulkoilutapahtuma Paloisvuorelle, 5 osallistujaa
- 10.5.2022 Äimä ry:n Äidille apua-koulutus vapaaehtoisdoulille Perhetupa Väkkärässä, 4 osallistujaa
- 16.5.2022 TURVAA TUNTEISTA -ilta vapaaehtoisille Oi Íloa -yrityksen ohjaamana Perhetupa Väkkärässä, 13 osallistujaa

- 31.5.2022 Kaikkien vapaaehtoisten kevätkarkelot Tuomirannassa, 20 aikuista ja 5 lasta osallistui. Aiheena luonnosta voimaa ja villiyrtytien tunnistamista.
- 20.8.2022 Kilpijärven koululla Iisalmen Pelastakaa Lapset ry:n järjestämä Pelastakaa Lapset 100 vuotta Kaikkien Lasten Synttärät Kilpijärven koululla. Tapahtumaan osallistui noin 450 juhlijaa ja vapaaehtoisia oli mukana yli 60. Ihan huikean hieno ja iloinen juhla uuden koulun puitteissa.
- 1.9.2022. vapaaehtoisten virkistysilta Syysmetsästä voimaa-teemalla Kotarannassa. Osallistujia 10 (yksi lapsi). Paistettiin tikkupullaa ja tunnistettiin muutama ruokasieni. Lopuksi syötiin ja pelattiin bingoa sisätiloissa. Saunakin oli lämmitetty.
- 3.11.2022 Iisalmen Pelastakaa Lapset ry:n Infoilta Perheentalo Onni ja Ilonassa, osallistujia 20, joista vapaaehtoisia 10
- 25.10.2022 Hemmotteluilta Liikkeellä joogaten ja hemmotellen vapaaehtoisia, 25 osallistujia
- 17.11.2022 Lapsen Oikeuksien päivän konsertti pidettiin yhteistyössä Ylä-Savon Musiikkiopiston kanssa Iisalmen Kulttuurikeskuksessa. Paikalla oli 350 osallistujaa ja 19 vapaaehtoista ja 4 työntekijää.
- 29.11.2022 Tekojen Tiistai Ponsella, jossa kohdattiin 50 eri henkilöä. Esiteltiin vapaaehtoistoimintaa. Annika ja vapaaehtoinen olivat esittelemässä.
- 13.12. Vapaaehtoisten ja työntekijöiden yhteinen joulujuhla Taidegalleria Luovassa Puussa Lapinlahdella. 23 vapaaehtoista ja kaksi työntekijää.

Vireää vapaaehtoistoimintaa -verkosto

Vireää vapaaehtoistoimintaa -verkosto

Vireää vapaaehtoistoimintaa -verkosto (Virva) on Iisalmissa vuonna 2016 perustettu verkosto, jonka tavoitteena on tehdä näkyväksi alueen vapaaehtoistoimintaa. Virva verkosto kokoontuu noin 6-8 kertaa vuodessa. Verkoston aktiiviset toimijat 2022 olivat Ilvola-Säätiö, Iisalmen seurakunta, Perheentalo – yhteistyö, Pysäkki ry, Pohjois-Savon Muisti ry, Savon mielenterveysomaiset - FinFami ry, SPR Iisalmi ja Sonkajärvi.

Virvan facebookista löytyy ajankohtaisia uutisia vapaaehtoistoiminnasta sekä Virva- verkoston tulevista koulutuksista ja tapahtumista, joissa verkosto on mukana

<https://www.facebook.com/virvaiisalmi/> . Virva kuuluu Kansalaisareenan valtakunnalliseen Valikkoverkoston <http://www.kansalaisareena.fi/tietoa-meista/valikkoverkosto/>

- VIRVA-verkosto on kokoontunut suunnittelemaan syksyn vapaaehtoisuuskoulutusta, joko pidetään Yhteisen koulutuksen tavoitteena on tuoda vapaaehtoistyötä näkyväksi ja välttää päällekkäisyyksiä yhdistysten yhteistyöllä. Koulutus suunniteltiin toteutettavaksi 5.9.-22.9.2022. Koulutus ei kuitenkaan toteutunut.
- 2.12.2022 valtakunnallinen Vapaaehtoisten päivä vietettiin– oltiin VIRVA-verkoston kanssa Iisalmen torilla klo 9 – 12 teltan ja Pysäkin ison tulipadan äärellä kohtaamassa ihmisiä, paikalla kohdattiin 120 eri henkilöä. Paikalla olivat Sinikka ja Annika ja noin 20 eri toimijaa.

7 Muut yhteistyötahot ja verkostot

Koko hanke perustuu monitoimijaiseen yhdessä tekemiseen ja vankkaan verkostoitumiseen kaikkien lasten ja lapsiperheiden kanssa toimivien tahojen kanssa.

7.1 Perhevalmennusryhmä

Perhevalmennusryhmä on monialainen ja monitoimijainen työryhmä, johon kuuluu työntekijöitä äitiys- ja lastenneuvolasta, perheneuvolasta, sosiaalitoimesta, varhaiskasvatuksesta, seurakunnan lapsityöstä sekä kolmannen sektorin edustajat Perheen talo -yhteistyöstä. Perheen talo -yhteistyö vastaa Vauvakutsuista odottaville perheille lisälmen seurakunnan lapsityön kanssa. Vauvakutsuja pidettiin vuoden aikana 3 kertaa ja niihin osallistui 15 henkilöä.

Perhevalmennuskerrat ennen synnytystä pidettiin Perheentalo Onni ja Ilonassa lukuun ottamatta synnytysvalmennuskäyntiä Kuopion yliopistollisessa sairaalassa. Jokaisella kerralla on Perheentalo -yhteistyön toiminnanohjaaja käynyt kertomassa vauvaperheille tarkoitetuista vertaisryhmistä. Perhevalmennuksia pidettiin yhteensä 8 kertaa etänä ja livenä. Perhevalmennustyöryhmä on koontunut vuoden aikana kaksi kertaa.

7.2 VAUHTI -hanke yhteistyö TATU ry:n kanssa

Vauhti! -hankkeen tavoitteena on erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten yhdenvertaisuus ja osallisuus sekä mahdollisuus elää omannäköistä hyvää elämää:

- Lapsen osallisuus ja yhdenvertaisuus harrastus- ja vapaa-ajan toiminnassa lisääntyy: omannäköisen harrastuksen löytäminen, onnistumisen kokemusten saaminen ja perheen yhdessä tekemisen vahvistuminen
- Perheen ja vanhempien jaksaminen vahvistuu: voimavaroja arkeen tiedon ja vertaistuen avulla
- Tietoisuus ja suvaitsevaisuus lisääntyy erityistä tukea tarvitsevien lasten kohtaamisessa

16.2.	lisalmi	lisalmi iso perheily avoimessa illassa Onni ja Ilonassa	24
26.3.	lisalmi	Erytisleikkilauantai Onni ja Ilonassa	0
20.4.	lisalmi	lisalmi iso perheily avoimessa illassa Onni ja Ilonassa	33
14.5.	lisalmi	Erytisleikkilauantai Onni ja Ilonassa	12
25.5.	lisalmi	IltaSporttis Peltosalmen lähiliikunta-alue	15
26.7.	lisalmi	Liikennepuistoilu Lasten Liikennepuistossa	100
24.9.	lisalmi	Erytisleikkilauantai Onni ja Ilonassa	10
29.10.	lisalmi	Kaikkien lasten synttärät Onni ja Ilonassa	14
16.11.	lisalmi	IltaPöllöt: lapsen oikeuksien viikko Onni ja Ilonassa	46
14.12.	lisalmi	IltaPöllöt: pikkujoulut Onni ja Ilonassa	54

Yhteensä

308 käyntikertaa

ERITYISLASTEN LEIKKILAUANTAI 24.9.

Tervetuloa mukaan tunnuseikkailuun!

Mitä? Tutustutaan eri tehtävien ja pelien kautta tunteisiin

Missä? Perheiden avoin kohtaamispaikka Onni ja Ilona (Pohjolankatu 6, 74100 Iisalmi)

Milloin? Lauantaina 24.9. klo 10:00-14:00

Tarjolla lounasta (n. klo 12)
Mukaan mahtuu rajallinen määrä osallistujia.

Ilmoittaudu 20.9. mennessä Riikalle (mahd.ruoka-allergiat):
riikka.kainulainen@perheentalo.fi tai 040 192 0112.

ERITYISLASTEN LEIKKILAUANTAI ON TARKOITETTU PERHEILLE, JOSSA ON ERITYISTÄ TUKEA TARVITSEVA LAPSI. KOKO PERHE JA LÄHIPIIRI ON TERVETULLUT MUKAAN!

**Tervetuloa juhlimaan
KAIKKIEN LASTEN SYNTTÄREITÄ**

Perheiden avoimeen kohtaamispaikkaan
Onni ja Ilonaan
(Pohjolankatu 6, Iisalmi)

29.10. klo 12:00-15:00

Juhlissa on luvassa hassuttelua, herkuttelua ja mukavaa puuhaa koko perheelle hyvän mielen Halloween-teemalla!
Kaikkien lasten synttäreillä juhlija on yhtä aikaa sekä synttärisankari että juhlavieras.

Tapahtuma on tarkoitettu tukea tarvitsevien lasten perheille.

ILMOITTAUDU MUKAAN TAPAHTUMAAN
tiistaina 25.10. mennessä!

Mukaan mahtuu rajallinen määrä osallistujia.
Ilmoittaudu linkin tai QR-koodin kautta:
<https://link.webropol.com/s/iisalmiKLS>

Synttärjuhlijolle lähetetään tarkempi synttäriohjelma sähköpostitse viimeistään juhla viikolla.

Voit pukeutua halutessasi naamiaisasuusi!

Synttäreitä järjestämässä:
Perheentalo-yhteistyö,
TATU ry / VAUHTI-hanke, Iisalmen kehitysvammaisten tuki ry,
Savon ammattiopisto Sakky ja Jaatinen ry

7.4 Ylä-Savon MUKANA -verkosto

Verkostossa on mukana iso joukko eri toimijoita. Tavoitteena on on kuulla pitkäaikaissairaiden ja vammaisten lasten/nuorten sekä perheiden ääntä ja edistää vertaistukitoimintaa.

- Nostaa esiin pitkäaikaissairaiden ja vammaisten lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä ajankohtaisia arjessa selviytymiseen liittyviä kysymyksiä.
- Vahvistaa pitkäaikaissairaiden/vammaisten lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä itsenäistä suoriutumista ja tasavertaista osallisuutta yhteiskunnassa sekä ehkäistä syrjäytymiseen johtavaa kehitystä - Nostaa esiin hyviä käytäntöjä ja kehittämisen kohteita ja edistää palveluiden ja innovaatioiden syntymistä ja leviämistä.
- Edistää toimijoiden välistä vuoropuhelua.

MITEN?

Saatetaan yhteen järjestöjen ja yhdistysten alueellisia toimijoita ja mahdollistetaan kansalaistoimintaa ja yhteistyötä paikallistasolla.

- Kootaan verkoston kautta saatua tietoa ja välitetään tietoa eteenpäin tarpeen mukaan.
- Verkostoidutaan ja edistetään yhdistysten/järjestöjen yhteistyötä kolmannen sektorin tukimuotojen tuottamisessa perheille.
- Kehitetään ja levitetään hyviä käytäntöjä sekä toimintamalleja kuten palveluohjaus ja vertaistuki osana hoito- ja palveluketjua.
- Osallistutaan ja vaikutetaan koulutusten ja työkokousten suunnitteluun ja järjestämiseen pitkäaikaissairaita/vammaisia lapsia ja nuoria ja heidän perheitään koskevien teemojen

7.5 Yhteistyö Marttojen kanssa

Marttaliitto ry, Pohjois-Savon Martat ry, Perheentalo yhteistyö ja Ylä-Savon sote ovat sopineet yhteistyöstä Lapsiperheiden arjen tukeminen – toiminnassa. Pikkulapsiperheiden arkea tuetaan ja hyvinvointia vahvistetaan kotitalousneuvonnan avulla. Martat pitivät vuoden aikana yhden pikkulapsiperheiden ruokatuokion.

7.6 Saturyhmä

Saturyhmä on monitoimijainen ryhmä, jonka idea on tullut perheneuvolasta. Saturyhmä aloitti Anna Aikaa Lapselle –kirjakampanjan vuonna 2012. Ajatuksena on lisätä lorujen ja satujen käyttöä lasten kasvatuksessa. Saturyhmä on koonnut lorupussit, jotka jaetaan jokaiselle syntyvällä pienokaiselle (300 kpl). Lorupussiin teki jokainen toimijataho oman lorun ja tervehdyksensä uusille vauvaperheille. Lorupusseja jaettiin lastenneuvolan terveydenhoitajien kotikäynneillä.

7.7 Vauvaverkko

Vauvaverkko kokoaa yhteen lisälmissä raskaana olevien ja vauvaikäisten lasten kanssa toimivia työntekijöiden vauvaperheiden ammatillista turvaverkostoa. Samalla kaikilla on ollut mahdollisuus esitellä omaa toimintaansa ja kuulla ajankohtaisia asioita muilta. Vauvaverkko on kokoontunut kaksi kertaa vuoden aikana.

7.8 Savonia -yhteistyö ja muut oppilaitokset

Yhteistyö Savonia-ammattikorkeakoulun kanssa on ollut tiivistä ja suunnitelmallista. Yhteistyöpalaverieja pidetään kaksi kertaa vuodessa, joissa tarkennetaan yhteiset toiminnat ja tavoitteet. Pala-vereissa on mukana kaikki sosiaalialan ja hoitotyön lapsi- ja perhetyön koulutuksesta vastaavat opettajat. Lisäksi Perheentalo -yhteistyön johtaja on kuulunut Savonia sosiaalialan neuvottelukun- taan työelämän edustaja. Neuvottelukunta kokoontui kaksi kertaa vuoden aikana.

Perheen talo -yhteistyö on mahdollistanut opiskelijoille työelämään tutustumista lastensuojelujär- jestöjen näkökulmasta ja toimintaan on saatu lisäresursseja. Yksi opettaja on nimetty Perheen talo -yhteistyön ohjausryhmään. Perheen talo –yhteistyön toiminnoissa 2022 on ollut 21 opiskelijaa.

8 VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI

Perheentalo –yhteistyön toiminnoista, tapahtumista ja yhteistyöstä on tiedotettu paikallislehdissä (Iisalmen Sanomat, Töllötin), perhe- ja lastenneuvolassa, perheille suoraan, omien ja yhdistysten nettisivujen kautta, yleisillä (kaupat, kirjasto) ilmoitus- ja valotauluilla, oppilaitosten ilmoitustau- luilla ja ev.lut. seurakunnan kautta sekä eri some-kanavien kautta.

- Viestintäsuunnitelma sisäiseen tiedottamiseen on tehty puoleksi vuodeksi kerrallaan. Tämä on selkeyttänyt työtehtäviä ja lisännyt työhyvinvointia.
- Yhteensä mediaosumia on ollut vuoden aikana 30.
- Koronan takia sosiaalisen median käyttö lisääntyi huomattavasti ja perheet hakevat tietoa enemmän ja enemmän sosiaalisen median kautta.
- Perheentalo on Facebookissa, jossa sillä oli 1500 seuraajaa vuoden lopussa ja Twitterissä 450 ja Instagramissa 850 seuraajaa.
- Tiedottamiseen ja markkinointiin on otettu käyttöön kaikissa Perheentaloissa toiminnan saavutettavuuden lisäämiseksi kansainväliset värikoodit viikko-ohjelmissa.

  Onnin ja Ilonan viikko-ohjelma vko 46 Lapsen oikeuksien juhlintaa koko viikon ajan! (Pohjolankatu 6 L 6, Iisalmi)					
14.11.	15.11.	16.11.	17.11.	18.11.	19.11.
Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai
Avoin leikkitoiminta klo 9.00–14.00 Perheryhmä Pikkulinnut klo 9.00–12.00 Toiveaamupala ja toivetekemisiä 	Avoin leikkitoiminta klo 9.00–14.00 Vapaata leikkiä ja askartelua Turvallisuuteen liittyvää askartelua Vauvuryhmä Pulmuset n. 6–12kk klo 10.00–12.00 Turvalliset aikuiset 	Avoin leikkitoiminta klo 9.00–14.00 NALLENEUVOLA klo 9.00–14.00 Ilmainen keittoruoka klo 10.30–12.00 Kasvissosekeitto (L, G) Luetaan yhdessä-ryhmä klo 14.00–16.00	Ei avointa toimintaa Vauvuryhmä Peukaloiset n. 0–6 kk klo 12.00–14.00 (ovet auki ryhmäläisille 11.00–15.00) Turvalliset aikuiset 	Avoin leikkitoiminta klo 9.00–14.00 Lapsen oikeuksien päivän juhlintaa klo 10.00–14.00 Nukketeatteriesityksiä, kasvomaalausta, herkkuja ja muuta mukavaa tekemistä koko perheelle! 	Avoin leikkitoiminta LEIKKILAUANTAI klo 9.00–14.00 Lapsen oikeuksien päivän juhlintaa klo 10.00–14.00 Nukketeatteriesityksiä, kasvomaalausta, herkkuja ja muuta mukavaa tekemistä koko perheelle!
	Kielikahvila klo 18.00–19.30	Iltaperhekahvila Iltapäivät klo 17.00–19.00 Mukana Vauhti!	Lapsen oikeuksien konsertti klo 17.30–18.00 Kulttuurikeskuksella 		20.11. Sunnuntai Suljettu

Muutokset mahdollisia. Lisätietoja www.perheentalo.fi tai ohjaajilta:
 p. 040 581 7117 / annika.luokkanen@perheentalo.fi
 p. 040 192 0112 / riikka.kainulainen@perheentalo.fi

Pohjois-Savon Tulevaisuuden POSOTE20-hanke

Keväällä 2020 alkaneen POSOTE20-hankkeen LAPE -asiantuntijan ja järjestö/osallisuuskoordinaattorin ja Perheentalon välinen yhteistyö on ollut säännöllistä ja suunnitelmallista. Perheentalon työntekijä on ollut mukana perhekeskusyhdyshenkilöiden verkostossa.

- Perheentalo-yhteistyön johtaja on jatkanut kuntien ja järjestöjen kanssa työskentelyä, joka koskee avointen kohtaamispaikkojen verkostoitumista ja tunnistamista yhdeksi kokonaisuudeksi. Vuoden aikana koottiin ja päivitettiin koko Pohjois-Savon alueen kuntien kohtaamispaikkojen nykytilanne yhteiseksi tiedostoksi, josta on hyvä jatkaa seuraavana vuonna yhteistyön kehittämistä.
- Perheentalon johtaja on osallistunut POSOTE20 hankkeen perhekeskusaamukahveille kerran kuukaudessa kuulemaan ajankohtaisista aiheista.

Perheentalojen yhteisöllisen kehittämisen verkosto

LAPSEN KENGISSÄ RY
VARKAUDEN PERHEENTALO

Siilinjärven
PERHEENTALO

Pohjois-Savossa toimii neljä Perheentaloa, Kuopiossa, Siilinjärvellä, Varkaudessa ja Iisalmessa sekä lisäksi Joensuussa. Toimintakriteerit ja periaatteet ovat yhteneväiset kaikissa Perheentalois-

sa kuin perhekeskustoimintamallin mukaisissa kohtaamispaikoissa: **nähdään lapsi ja perhe keskiössä, saavutettavuus ja esteettömyys, sosiaalisuus, asiantuntijuus ja osallisuus.** Järjestöagentti on pystynyt hyödyntämään Perheentaloissa tehtyä kehittämistyötä kohtaamispaikkaverkoston kehittämisessä.

Perheentalojen työntekijät kokoontuvat säännöllisesti neljä kertaa vuodessa kehittämispäiville vaihtamaan kuulumisia ja hyviksi todettuja käytäntöjä. Parastaminen on sallittua!

7.2.2022	Perheentalojen yhteisöllisen kehittämisen päivä, kohtaamispaikkojen vertaisarviointi teemana. Etänä
2.5.2022	Perheentalojen yhteisöllisen kehittämisen päivä Iisalmen Perheentalolla, Perheentalojen yhteiset mittarit
12.8.2022	Perheentalojen yhteisöllisen kehittämisen päivä Siilinjärven Perheentalolla.
21.11.2022	Perheentalojen yhteisöllisen kehittämisen päivä Joensuun Perheentalolla, aiheena työhyvinvointi

- Kuinka kehittää kaikille lapsille ja perheille saavutettavaa ja esteetöntä kohtaamispaikkaa? Mitä seikkoja tulisi muistaa? Valpas-hanke on yhteistyössä Savaksen Lastu-hankkeen kanssa koonnut saavutettavuusoppaan avuksi Perheentalojen kehittämiseen 2019. Oppaan tarkoituksena on auttaa Perheentaloja kehittämään tilojaan ja toimintaansa kaikille perheille soveltuviksi, ja sitä voi käyttää tarkistuslistan tapaan. Opasta voivat hyödyntää kaikki avointa kohtaamispaikkaa kehittävät ja käynnistävät toimijat. Lisäksi näiltä sivuilta löytyy paljon Kaikkien perheiden kohtaamispaikan materiaalia <https://www.savas.fi/fi/kehittamistoiminta/kaikkien-perheiden-kohtaamispaikka/>

[Saavutettavuusopas](#)

KOHTU-työryhmä

LAPE - muutosohjelman mukainen KOHTU -työryhmä Iisalmeen, johon kuuluu varhaiskasvatuksen johtaja, Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän perhekeskuspäällikkö, srk:n edustaja ja Perheentalo - yhteistyön johtaja. Työryhmän tehtävänä on suunnitella ja toteuttaa yhteensovittavaa monitoimijaista johtamista ja toimintaa. Työryhmän nimi tulee sanoista **Kohtaava Tuki eli KOHTU**. Järjestöagentti on nimetty virallisesti Iisalmen kaupungin LAPE ohjaus- ja perheverkoston ohjaavan työryhmän jäseneksi.

Perheentalo -yhteistyön johtaja osallistui MLL:n perhekeskusnyrkin kokouksiin, joissa pohdittiin MLL:n järjestörakenteita - neljä eri kokousta.

Pohjois-Savon järjestöneuvosto toiminta

<https://www.pohjoissavolaiset.fi/toimija/jarjestoneuvosto/>

Pohjois-Savon Järjestöneuvosto on järjestöjen virallinen neuvottelu- ja yhteistyötoimielin. Järjestöneuvostoon kuuluu 14 järjestöedustajaa ja heidän varaedustajansa sekä maakuntahallituksen nimeämät henkilöt. Lisäksi mukana kokoonpanossa on asiantuntijajäsenenä alueellisen HY-TE-tiimin edustaja. Järjestöneuvostoon voidaan pyytää vierailevia asiantuntijoita. Perheentalo -yhteistyön johtaja Sinikka Roth edustaa lasten ja perheiden järjestöjä.

Pohjois-Savon lasten ja perheiden parissa toimivien järjestöjen Lapsiasiaverkosto

Lapsiasiaverkoston tavoitteena on saada kuuluviin lasten ja nuorten ääni maakunnallisessa ja kunnallisessa päätöksenteossa. Jokaisen lapsen ääni on tärkeä! www.lapsenoikeudet.fi

Lapsiasiaverkostosta on edustus maakunnallisessa **järjestöneuvostossa**, joka on suoraan yhteydessä Pohjois-Savon liiton hallitukseen. Järjestöneuvosto kokoaa eri verkostot yhteen www.pohjoissavolaiset.fi kautta. Lapsiasiaverkosto on avoin verkosto, johon voi liittyä mukaan postituslistalle ja osallistua verkoston palaveriin.

Kokoukset on pyritty pitämään ennen Pohjois-Savon virallisesti nimetty MAKU-LAPE yhteistyöryhmää, jossa on kaksi järjestöedustajaa, MLL:n Järvi-Suomen piiri ja Kuopion Ensi- ja turvakotiyhdistys. Kokouksissa on evästetty edustajia ja käyty läpi esityslistaa yhdessä.

Tällä hetkellä mukana olevat järjestöt: MLL:n Järvi-Suomen piiri (plus paikallisyhdistykset), Kuopion Perheentalo verkostoineen (Pelastakaa Lapset Itä-Suomen aluetoimisto), Kuopion Pelastakaa Lapset ry, Kuopion Ensi- ja turvakotiyhdistys ry, Siilinjärven Perheentalo verkostoineen (Huoltoliitto ry), Varkauden Perheentalo verkostoineen (Lapsen Kengissä ry), Perheentalo -yhteistyö (MLL:n Iisalmen yhdistys ry, Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry, Iisalmen Pelastakaa Lapset ry), SOS-lapsikylä, Setlementti Puijola ry, Nuortenpalvelu ry, Lasten arkkitehtuuri- ja kulttuurikeskus LASTU, Pielaveden 4H, Iisalmen 4H, Tatu ry, Finfami – Omaiset mielenterveystyön tukena.

8 PERHEET KESKIÖÖN -TOIMINTA

Perheet keskiöön! on STEAn rahoittama, 80 järjestön yhteinen hanke, jonka tavoitteena on kiinnittää järjestöjen tarjoama toiminta, tuki ja palvelut osaksi perhekeskustoimintaa koko valtakunnan alueella. Lastensuojelun Keskusliitto koordinoi hanketta kolmen koordinaattorin voimin. Järjestöjen kiinnittymistä perhekeskustoimintaan tuetaan valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti mm. verkostoimisen, osaamisen vahvistamisen ja arvioinnin kehittämisen keinoin.

Perheet Keskiöön Perheiden avointen kohtaamispaikkojen vertaisarviointi- koulutus

- Perheiden kohtaamispaikan vertais- ja itsearviointimalli on laadun varmistuksen työkalu ja sen ensisijaisin tavoite on kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen.
- Arviointimalli sisältää yksittäisen kohtaamispaikan arvioinnin sekä kohtaamispaikkatoiminnan arvioinnin verkoston tasolla
- <https://www.lskl.fi/keskusliitto/organisaatio/perheet-keskioon/perheiden-kohtaamispaikka/>
- vertaisarviointi -koulutusta jatkettiin eri puolilla Suomea tavoitteena on saada vertaisarvioinnin työkalu kaikkien perheiden avointen kohtaamispaikkaan
- Perheiden kohtaamispaikka -sivustolta löytyy vertaisarviointimateriaali, <https://www.lskl.fi/hankkeet/perheetkeskioon/kohtaamispaikka/>

7.1.2022	Kohtaamispaikka vertaisarvioinnin koulutuksen suunnittelua	
7.2.2022	Perheet keskiöön! Kohtaamispaikkatoiminnan laadunarviointi/jatkopohdinnat	5
1.6.2022	Etelä-Savon kohtaamispaikkaverkoston vertaisarvioinnin koulutus etänä	12
1.11.2022	Pohjois-Savon kohtaamispaikkaverkoston vertaisarvioinnin koulutus Kuopion Perheentalolla	16
9.6.2022	Perheet Keskiöön -hankkeen päätöstilaisuus Lastensuojelun Keskusliitossa Helsingissä	

Perheet Keskiöön Osallisuusviikko 3.-7.10.2022

Osallisuuden kokemus syntyy siitä, että tulee kuulluksi, kokee, että voi vaikuttaa omaan elämäänsä sekä yhteisiin asioihin ja siitä, että tuntee olevansa merkityksellinen osa kokonaisuutta. Osallisuuden lähtökohta on aito ja arvostava kohtaaminen ja kuuleminen sekä näkemysten ja tarpeiden selvittäminen.

Perheet keskiöön! – hankkeen Osallisuusviikko-toimintamalli tukee vanhempien osallisuutta ja kuulemista lapsiperheille suunnatussa toiminnassa, tuessa ja palveluissa. Lisäksi olemme koostaneet materiaalia, jonka kautta ammattilaiset voivat vahvistaa lapsen mukanaoloa ja osallisuutta perhekeskustoiminnan kehittämisessä.

10 ARVIOINTI

Toimintamallin juurruttaminen ja levittäminen on pitkäjänteinen koko ajan kehittyvä prosessi. Toimintamallin kuvaamista on auttanut paljon Emma & Elias -avustusohjelmasta saatu tutkimuksellinen tuki.

Perheen talo –yhteistyön tavoitteena on ollut tarjota ja kehittää kynnyksettömiä avopalveluja, joilla on tarkoitus ehkäistä ongelmien kehittymistä. Toiminta lähtee mahdollisimman varhaisen tuen ajatuksesta, että perheet saisivat perheille tarkoitettuja avopalveluja juuri oikeaan aikaan. Keskeisenä toiminnassa on yhteistyöhankkeen toimijoiden Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry:n, Iisalmen Pelastakaa Lapset ry:n ja Ylä-Savon Ensi- ja Turvakotiyhdistys ry:n ja julkisen sektorin palvelujärjestelmän mahdollisimman hyvä ja nopea tiedonkulku sekä toimintojen kehittäminen. Perheen talo –yhteistyön toiminta perustuu laaja-alaiseen verkostomaiseen yhteistyöhön ja kumppanuuteen.

Yhdyspinta Perheen talo –yhteistyön ja Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän välillä on ollut selkeä ja suunnitelmallinen. Perheen talo –yhteistyö edustaa kolmatta sektoria ja kansalaistoimintaan pohjautuvaa ammatillisesti ohjattua vapaaehtoistoimintaa, joka täydentää palvelujen tarjontaa lapsiperheille. Kuntayhtymän palvelut keskittyvät entistä enemmän ns. ydintehtäviin eli lakisääteisten palvelujen järjestämiseen. Kuntayhtymän kanssa pyritään tietoisesti rakentamaan strategista kumppanuutta, jotta perheet saisivat tuen ja avun mahdollisimman varhain. Strategisen kumppanuuden elementit on saavutettu monissa yhteistyöverkostoissa. Kumppanuus rakentuu luottamuksesta, tietotaidosta ja siitä, että kaikki hyötyy yhdessä tekemisestä (win/win).

Perheen talo –yhteistyö on koko toimintansa ajan ollut nimenomaan järjestölähtöistä auttamistyötä. Auttamistyön pohjana on ollut paikallisten vapaaehtoisten lastensuojelujärjestöjen aktiivien halu auttaa ja tehdä yhteistyötä. Suurin osa toiminnasta perustuu vapaaehtoistyöhön, joten vapaaehtoisten rekrytointiin ja koulutukseen on kiinnitetty enemmän huomiota viime vuosina. Vapaaehtoistyön koordinointi on ollut yksi toiminnan perusrakenteista. Toiminnan järjestäminen näin laaja-alaisesti tällä hetkellä ilman ammatillista ohjausta on mahdotonta.

Kolmannen sektorin vapaaehtoistyö on valtava voimavara ja se vaatii toimiakseen hyvin organisoidun johtamisen mallin. Tarvitaan enemmän yhteistyötä eri yhdistysten ja julkisen sektorin kanssa sekä tukirakenteita, jotka mahdollistavat vapaaehtoistyön organisoitumisen entistä paremmin. Menestyksen takana ovat sitoutuneet vapaaehtoiset, jotka tekevät arvokasta toimintaa lasten ja lapsiperheiden hyväksi.

Perheen talo –yhteistyön asiakkaita ja toimijoita ovat lapset, perheet, vapaaehtoiset. Perheet tulevat mukaan Perheen talo –yhteistyön toimintaan omasta halustaan ja päätöksestään ilman lähetitteitä. Oleellista on ollut riittävän laaja toiminnasta tiedottaminen. Neuvola on ollut aktiivisin yhteistyötaho erityisesti ensimmäisen lapsen synnyttyä perheeseen. Perheet saavat tietoa ja ohjausta kolmannen sektorin palveluista neuvolan, päivähoidon, sosiaalitoimen ym. henkilöstöltä, mutta yhteydenotto on asiakkaan vastuulla.

Perheen talo –yhteistyön toiminnat on haluttu rakentaa ja säilyttää kynnyksettöminä palveluina, minkä piiriin on perheiden helppo tulla ja ottaa apua vastaan. Virallisia asiakassuunnitelmia tavoitteinen ei tehdä. Sen sijaan jokainen perhe pyritään alusta alkaen kohtaamaan yksilönä, jossa jo-

kaisella on oma erityinen elämäntilanteensa ja tuen tarpeensa. Näiden perusteella pyritään perheelle tarjoamaan juuri heidän kaipaamaansa apua ja tukea. Lastensuojelulaissa painotetaan ehkäisevää lastensuojelua, monitoimijuutta sekä verkostoitumista ja yhteistyötä eri tahojen kanssa.

Oikea-aikainen apu ja tuki säästää lapsia ja heidän perheitään inhimilliseltä kärsimykseltä ja voi ehkäistä ongelmien syvenemisen. Oikea-aikaisuus ei kuitenkaan yksin riitä vaan on tehtävä myös oikeita asioita. Ehkäisevien palvelujen ja toimintojen tarjonnan tulee olla kattavaa. Monitoimijainen työ on paitsi inhimillistä myös taloudellisesti järkevää. Monitoimijuudella tarkoitetaan laaja-alaista asiantuntijuutta (kokemusasiantuntijat mukaan lukien), jossa tieto, valta ja asiantuntijuus on jaettua.

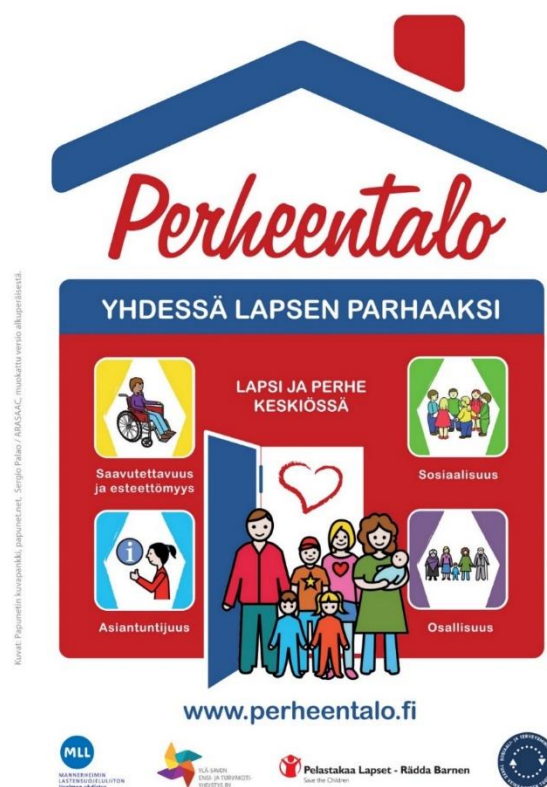
Perheentalon periaatteet ovat olleet valtakunnallisen Lape-muutosohjelman perhekeskusten kohtaamispaikkatyöryhmän yhtenä toimintamallina. Perheentalo-yhteistyö on vakiinnuttanut toimintaansa varhaisen tuen kumppanuusmallina Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän alueella. Alueen perhevalmennustoiminta järjestetään MLL:n lisälmen yhdistys ry:n Perhekeskus Onni ja Ilonan tiloissa, joka mahdollistaa toiminnan tiivistämisen entisestään jo odottavien perheiden piirissä.

Kumppanuusmalli on levinnyt maakunnan alueella ja kiinnostusta toimintamalliin on ollut muualakin.

Perheentalo –yhteistyön yksi menestystekijä on ollutkin juuri yhteisö/vertaiskehittäminen eri toimijoiden kanssa. Perheentalo -yhteistyö saattaa yhteen eri järjestöjä ja niiden osaamisia. Osaamisen yhdistelyllä saadaan aikaan uusia tapoja toimia.

- avoimen kohtaamispaikan Perheentalo Onni ja Ilonan vertaisarviointi oli perjantaina 2.12.2022 ja saatiin hyvät arvosanat toiminnasta, lähes kaikista kohdista tuli kiitettävä arvosana (21 kohtaa). Kaikista merkityksellisin oli kohtaaminen, joka arvioitiin lämpimäksi, aidoksi, läsnäolevaksi ja merkitykselliseksi. ”Isoin vahvuus on kohtaaminen ja lämmin ilma-piiri, josta myös kävijät kiittelivät.” Arvioijat olivat Kuopion ja Varkauden Perheentalojen työntekijöitä

Mikä tekee Perheentalosta Perheentalon eli Perheentalon periaatteet:

Onko Iisalmen Perheentalo-yhteistyö hyvä käytäntö?

” Perheentalo on onnistunut monessa niin asiassa niin hyvin, että se kelpaa malliksi. Onnistumiset on kuvattu edellä ensin palautteena ja sen jälkeen omana tulkintanani siitä, mihin hyvä palaute perustuu. Paikallisten yhdistysten hyvä yhteistyö, vapaaehtoiset, hyvät tai ainakin kohtuulliset tilat, pitkäjänteinen rahoitus, kaikki nämä ovat edesauttaneet Perheentaloa tulemaan hyväksi käytännöksi ja esimerkiksi. (Petri Paju, 2016)

STEA:n tuloksellisuusselvityksen 2022 mukaan:

Miten tuloksellisuutta seurattiin, arvioitiin ja kehitettiin raportointivuonna?

Työntekijät: säännölliset viikkopalaverit, yhteiset suunnittelupäivät sekä strategiapäivä yhdistysten jäsenille ja työntekijöille (SWOT-analyysi), Perheet Keskiöön -hankkeen kohtaamispaikkojen -vertaisarviointi syksyllä, osallistujien määrä, verkkotoimintojen tilastointi (somepostaukset), suullisten palautteiden ja havaintojen kirjaaminen.

Lapset ja lasten läheiset: Jatkuvaa palautteen keräämistä eri toiminnoista toteutettiin havainnoinnilla ja haastattelemalla ja aidoilla ja läsnäolevilla kohtaamisilla Lasten hymynaama -palautteet, osallisuusviikon kysely lapsille (N=27) ja kävijäkysely vanhemmille (Pokka, N=50). Välikyselyt vauvaperheiden vertaisryhmässä (N= 49) ja päätöskyselyt (N= 22).

Vapaaehtoiset: palaute eri toiminnoista, kysely (Pokka, N=40), henkilökohtaiset kohtaamiset ja ryhmätapaamiset - keskustelut, työnohjauksellisuus vapaaehtoisille (tukihenkilöt, vapaaehtoiset doulat)

Yhteistyökumppanit ja ohjausryhmän jäsenet: verkostoissa ja ohjausryhmän kokouksissa käydään läpi toteutuneet toiminnat ja verrataan niiden vastaavuutta toimintasuunnitelmaan. Lisäksi toteutettiin kysely toiminnasta (Pokka, N=26). Perheentalojen yhteisöllisen kehittämisen verkoston tapaamiset neljä kertaa vuodessa ovat sekä tukeneet että ohjanneet toimintaa perhekeskustoimintamallin mukaiseen kohtaamispaikkatoiminnan suuntaan.

Lisäksi on saatu kansallista kehittämistukea Perheet Keskiöön -toiminnan laajalta verkostolta ja THL:n kohtaamispaikkaverkostolta (kuvausporinat INNO-kylän kuvauksiin).

Arvioi millaisia olivat aikaansaamanne tulokset suhteessa tavoitteisiin

1. Perheentalo – yhteistyön päätavoite Yhdessä Lapsen Parhaaksi vahvistui erityisesti toimivien monialaisten verkostojen ansiosta.

Osaamisen ja hyvien käytäntöjen kokoaminen yhteen oli samalla osoitus kansallisen perhekeskustoimintamallin mukaisesta toiminnasta. Yhdenvertaisuuden toteutumiseen tarvitaan saavutettavuutta sen kaikilla tasoilla. Epävarmuus tulevaisuudesta, korona ja Ukrainan sota on lisännyt eriarvoisuutta perheiden kesken. Taloudellisen ahdingon helpottamiseksi tiivistimme yhteistyöverkostoja maksuttoman keittoruokailun tarjoamiseksi kerran/vk kohtaamispaikassa ja Liikennepuistossa kesällä ja muun taloudellisen tuen organisoimiseksi ei toimijoiden kautta. Iisalmen kaupungin avoimen varhaiskasvatuksen kehittämishanke 2023 tiivistää edelleen kumppanuutta Perheentalon kanssa.

2. Aitojen kohtaamisten lisääminen.

Lapsilta ja perheiltä saatujen palautteiden mukaan ilon ja toivon tuominen lasten ja lapsiperheiden arkeen on auttanut jaksamaan ja vähentänyt yksinäisyyden kokemuksia ja vahvistanut vanhemmuutta. Vertaistuen merkitys hyvinvoinnin edistäjänä on palautteiden mukaan kiistaton. Perheiltä saatu myönteinen palaute on ollut tavoitteiden mukaista. Koronasta huolimatta saavutimme toimintojen osalta myös määrälliset tavoitteet. Perheet ovat kokeneet eityisesti kohtaamispaikassa tärkeäksi, että voi kertoa, vaikkei menisi niin hyvin. Huolipuhe ja hankalien asioiden käsittely eri toiminnoissa lisääntyi.

3. Lasten ja perheiden arjessa suoriutumisen tukeminen

Tukihenkilötoiminnan tarve on ollut suurempaa kuin mitä ollaan voitu perheille tarjota. Perheitä on jonossa odottamassa. Doulauspyyntöjä on ollut vähän (2) ja vuoden vaihteessa päätettiin siirtää toiminta vaativan vauvatyön alle Päiväryhmä Pampulaan. ”Pelalta saatu taloudellinen tuki ja tukiperhe. Tukea ilman hirveitä paperisotaa ja kyseenalaistamista. Uskotaan ilman todistelua, kun apua pyytää. Seurakunnalta myös ruokalahjakortteja saatu.” - tukihenkilöperheen palaute.

4. Lasten ja lapsiperheiden osallisuuden kokemusten lisääminen ja vahvistaminen. Lapsen Oikeuksien näkyväksi tekeminen.

Olemme onnistuneet tärkeimmässä asiassa eli läsnä olevassa, aidossa kohtaamisessa ja se on todennettu myös kohtaamispaikkojen vertaisarvioinnissa. Lapsen osallisuuteen olemme kiinnittäneet enemmän huomiota ja lisänneet menetelmiä sen vahvistamiseen. Osallisuus on kokemus, joka konkretisoituu jokaisessa kohtaamisessa ja sen pitää toteutua joka päivä eikä pelkästään niille tarkoitettuina teemapäivinä. Teemapäivien tavoite on nostaa nämä tärkeät asiat esille! Kohderyhmistä erityistä tukea tarvitsevien lasten ja perheiden tarpeet ovat tulleet näkyvämmiksi. Arki on ollut monin tavoin kuormittavaa. Työntekijät ovat lisänneet omaa osaamistaan kohtaamaan erityistä tukea tarvitsevia lapsia ja perheitä. Osaamista tuetaan jatkuvalla koulutuksella: tunnetaidot, selkokieli, kuvakommunikaatio, tukiviittomat. Suurena tukena on ollut monialaiset verkostot. Saavutettavuuden vahvistaminen tekee osallisuuden kokemukset mahdollisiksi.

5. Vapaaehtoisten osallistumisen mahdollisuuksien lisääminen ja vahvistaminen.

Vapaaehtoisissa on valtava voimavara ja järjestöjen toimintaedellytykset turvaamalla vapaaehtoisten on mahdollista osallistua toimintaan. Verkostoissa pikkuhiljaa aletaan ymmärtää, että monitoimijaisessa yhdessä tekemisessä on mukana ammattilaisten rinnalla myös lapset, perheet, vapaaehtoiset. Toimijuuden mahdollistaminen perheille (esimerkiksi ryhmässä kävijästä vanhemmasta tulee vapaaehtoinen) on lisännyt monen kokemusta yhteisöllisyydestä ja oman toiminnan merkityksellisyydestä. Toimijuuteen tullaan kiinnittämään enemmän huomiota tulevaisuudessa.

6. Voimaannuttavaa luonnossa liikkumista osana perheiden arkea

on pyritty tukemaan kaikin tavoin kiertotalouden ja kestäväen kehityksen ymmärryksen lisäämistä ja vahvistamista ja nämä aiheet vaatii vielä enemmän yhteistyötä eri tahojen kanssa.

Petri Pajun tekemän raportin (2016) mukaan Perheentalo -yhteistyö on ”hybridi”, joka onnistuu mobilisoimaan julkisen sektorin toimijoiden, yritysten ja kansalaisten voimavaroja yhteisiin tavoitteisiin. On kysymys paikallisista toimijoista, jotka tuntevat olosuhteet ja ihmiset. He saavat asioita

tapahtumaan yhdistelemällä erilaisia resursseja toisiinsa. Nimi hybridi tulee siitä, että itse yhdistysmuotoa tärkeämpää on saada liikkeelle erilaisia voimia.

Raportin kiteytys on edelleen relevantti, kun kuvataan lyhyesti miksi Perheentalo -yhteistyön toiminta on kehittynyt ja kehittyy ja kehittää yhteisöä siihen suuntaan, että eriarvoisuus saadaan vähemmän ja lapsiperheköyhyys ja sen haitalliset vaikutukset esimerkiksi syrjäytymiseen pysäytettyä.

Lasten ja lapsiperheiden hyvinvointi on koko yhteisön asia. Perheentalojen verkostossa sekä Perheet Keskiöön -hankkeessa vuosien aikana kehitetyt mallit ja asenteen muokkaukset jäävät toimintakulttuuriksi.

**"Jokaisen lapsen oikeuksiin ei kuulu vain pärjätä,
vaan jokaisen lapsen oikeuksiin kuuluu kukoistaa!"
-kuningatar Silvia-**

PERHEENTALO -YHTEISTYÖ

Pohjolankatu 6, L 6

74100 IISALMI

040 7 431 773

www.perheentalo.fi